

การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาเกษตรศาสตร์ ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ

STUDENTS' SELECTION ON HOME-ECONOMICS PROGRAM IN
NORTHERN VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ศ.ศ. 2542
ISBN 974-622-507-3

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ

STUDENTS' SELECTION ON HOME - ECONOMICS PROGRAM IN
NORTHERN VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES

วิชา สามสุวรรณ
VIPA SAMSUWAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
พ.ศ. 2542

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 33326
วัน, เดือน, ปี..... 24 ต.ค. 2542

ISBN 974-622-507-3

**STUDENTS' SELECTION ON HOME - ECONOMICS
PROGRAM IN NORTHERN VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา... 1999

ISBN 974-622-507-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 1999

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาเกษตรศาสตร์ ของนักเรียนระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ
 STUDENTS' SELECTION ON HOME-ECONOMICS PROGRAM
 IN NORTHERN VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES

ชื่อนักศึกษา นางสาววิภา สามสุวรรณ
รหัสประจำตัว 38063111
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.วราพรธม น้อยสุวรรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย	
ดร.วราพรธม น้อยสุวรรณ	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์	
รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	
อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 28 เมษายน 2542 เวลา 9.30 น. เป็นต้นไป
สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 วันที่... 25 ...เดือน... พ.ศ. 2542

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ

นักศึกษา

นางสาววิภา สามสุวรรณ

รหัสประจำตัว

38063111

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2542

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. วราพรรณ น้อยสุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเหตุผลการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เกี่ยวกับด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ และศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลดังกล่าว จำแนกตามสาขาวิชา คือ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 จำนวน 302 คน จากสถานศึกษา 8 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเองส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งเมื่อทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach ทั้งหมดได้เท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบ ด้วย F-Test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรม ส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเลือกศึกษาในสาขาอาหารและโภชนาการมากเป็นลำดับที่ 1 สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมากเป็นลำดับที่ 2 ส่วนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีจำนวนนักเรียน ที่เลือกศึกษาน้อยที่สุด
2. ด้านความรู้จักตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่า มีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ เลือกศึกษาอาชีพนี้ ตามความสมัครใจของตนเอง มีเป้าหมายที่จะประกอบอาชีพ ตามวิชาที่เลือกศึกษาต่อในอนาคต มีสติปัญญา และสามารถเหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ได้ เลือกเรียนเพราะเห็นว่าวิชาชีพนี้เหมาะสมกับตนเอง ส่วนในเรื่องเลือกเรียนเพราะสอบเข้าที่ไหนไม่ได้ และเลือกเรียนเพราะ ญาติ พี่น้องที่สนิท ประกอบอาชีพนี้

งานในลักษณะนี้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย ส่วนเรื่องและผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ คือมีความตั้งใจว่าจะเรียนไปประกอบวิชาชีพด้านนี้ตามผู้ปกครอง เลือกเรียนเพราะคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อย และเลือกเรียนเพราะได้รับการชี้แนะจากครูแนะแนว

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าเป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบกิจการของตนเองได้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือเป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้ โดยไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถประกอบกิจการได้ เป็นอาชีพที่ทำแล้วให้ความสบายใจเพราะได้อยู่กับสิ่งสวย ๆ งาม ๆ ส่วนในเรื่องเป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่นิยม และเป็นอาชีพที่ช่วยให้ได้งานในสถานที่สะดวกสบาย ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ

4. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าความรู้ในระหว่างที่เรียน สามารถนำไปใช้เป็นอาชีพเสริมได้เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือของประชาชน สถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ตามหลักสูตร ส่วนในเรื่อง สถานศึกษาจัดให้เรียนเมื่อสอบพลาดจากสาขาอื่น และบ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวมปรากฏว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาแตกต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายมีความคิดเห็นแตกต่างกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปและเช่นเดียวกับสาขาอาหารและโภชนาการที่แตกต่างจากสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและโภชนาการ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้านพบว่านักเรียนทั้งสามสาขาวิชามีความเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Students' Selection on Home – Economics Program in Northern Vocational Education Colleges
Student	Miss Vipa Samsuwan
Student ID	38063111
Degree	Master of industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2542
Thesis Advisor	Mrs. Ashara Suebsinskulchai
Thesis Co – advisor	Dr. Warapam Noisuwan

ABSTRACT

The research aimed to investigate the reasons of continuing studies in home – economics area of the certificate level students in Vocational Colleges, northern region. It involved the aspects of self- actualization, the knowledge about career, and the information about the selected college. The comparisons of the reasons were classified into three branches as food and nutrition, clothes and dressmaking, and general home –economics. The sampling subjects were 302 certificate level students of the first year from 8 vocational colleges. The self – made questionnaires were mailed to the subjects after the test of reliability by the Cronbach alpha at resulted at the level of 0.90. The employed statistics were frequency, percentage, arithmetic mean (\bar{X}) and Standard Deviation (S.D.). The F – test was used in the comparison study. The SPSS/PC+ program was applied.

The research results revealed as follow:

1. The majority of students who chose to continue their studies in home-economics area had their grade point average (GPA) at moderate level. The first area they chose was food and nutrition and followed by general home economics and clothes and dressmaking respectively.

2. As for self-actualization aspect, the students agreed on the reason of having good health suited to their study as their priority. It was followed by having their own decision for the career, having the purpose of earn their living in this career in the future, and having the suited wisdom and capacities. They also answered that the selected career was suited for them. However, they did not agree on the reasons of having not-passed the entrance exams for other institutions and having cousins and siblings in the career for career selection. The students cited that they were not sure neither for reasons of following parents suggestion, nor the least of expenses as the advice of the guidance teachers.

3. In accordance with the knowledge about the home - economics career, students agreed the entrepreneurship was independent career. They could establish their own business in the first place. Then followed by the reasons that it is a career that can be dealt with at home. It was the career that need least investing budget, it could be fun to get involved with beautiful things. However, the students were not sure that it was a popular career in a comfortable place.

4. For the knowledge concerning colleges, students agreed that the knowledge could be applied as a supportive career in the first place. It involved colleges' expertise teachers which were accepted by people. Then colleges could provide the training place in accord with the curriculum. However, the students were not sure neither for the arranging of the repeating exams in other areas nor the short distance between the house and the college.

When classified according with areas and compared the answers, it was found that there was a statistically significant difference at the level of 0.01 between answers of students from food and nutrition and general home - economics. The research result was concurred with the setting hypotheses. However investigated in details of items, there was no statistically significant difference.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตากรุณา จาก ท่านอาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย, ดร. วราพรธม น้อยสุวรรณ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำผู้ วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาแนะนำสร้างปรับปรุงแบบ สอบถามทุกท่าน รวมทั้ง ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา อาจารย์คณะคหกรรมศาสตร์ สังกัด วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บข้อมูล นอกจากนี้ ขอ ขอบพระคุณ อาจารย์มัญญู สุขศรี, อาจารย์อนันต์ เลขวรรณวิจิตร ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้ แนะนำแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ อาจารย์พัชนี น้อมนำทรัพย์, นางสาวกุดศรี แก้วนิล และ นายนราธิป บุญชุ่ม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัยที่ช่วยในการจัดพิมพ์ ตลอดจนนักศึกษาคณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิภา สามสุวรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.6 คำนิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพในปัจจุบัน.....	11
2.1.1 นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ.....	12
2.1.2 แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 – 2544).....	14
2.1.3 รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ.....	16
2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม พ.ศ. 2538.....	17
2.3 แนวทางและวิธีการพิจารณาเลือกอาชีพ.....	19
2.3.1 การตัดสินใจและคำนิยมในการเลือกอาชีพ.....	19
2.3.2 ทฤษฎีเลือกอาชีพ.....	26
2.3.3 ข้อกำหนดและแนวทางในการพิจารณาเลือกอาชีพ แขนงต่าง ๆ.....	31
2.3.4 มูลเหตุของใจทางด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผล ส่วนตัว.....	36
2.3.5 ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาค่อสายอาชีพประเภท วิชาคหกรรม.....	37

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.2 เครื่องมือในการวิจัย.....	46
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	46
3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ.....	47
3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	48
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	69
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	69
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	72
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	79
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา.....	79
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา.....	82
5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก.....	90
ภาคผนวก ข.....	107
ประวัติผู้เขียน.....	117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงความต้องการแรงงานในภาคการผลิตที่เป็นทางการ/ แบ่งตามระดับการศึกษา.....	2
1.2 แสดงผู้สมัครเรียนประเภทวิชาคหกรรมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	3
2.1 แสดงตัวอย่างอาชีพและสถานที่ทำงานตามแขนงหรือสาขากรรม.....	21
2.2 แสดงตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านคหกรรม หน่วยงาน พร้อมทั้งคุณวุฒิทางการศึกษาและหน้าที่ในตำแหน่ง.....	22
2.3 แสดงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านคหกรรม หน่วยงาน ในส่วนของธุรกิจเอกชน.....	25
2.4 แสดงรูปแบบของบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ.....	28
3.1 แสดงจำนวนประชากรนักเรียนจำแนกตามสาขาวิชา.....	45
3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยจำนวนตามสาขา.....	46
3.3 แสดงจำนวนแบบสอบถามของนักเรียนที่แจกและได้รับคืน จำแนกตามสถานศึกษาและแยกเป็นตามสาขา.....	49
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาที่ศึกษา.....	52
4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	53
4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามภูมิฐานะของผู้เรียน.....	53
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้จักตนเอง.....	54
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม.....	56
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อ.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.7	สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในภาพรวมและรายด้าน.....	60
4.8	ทดสอบความแตกต่างของเหตุผลการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา คหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขาโดยรวมทุกด้าน.....	61
4.9	เปรียบเทียบเป็นรายคู่ในภาพรวม.....	61
4.10	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภท วิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขาด้านความรู้จักตนเอง.....	62
4.11	เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้านความรู้จักตนเอง.....	63
4.12	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภท วิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขาด้านความรู้เกี่ยวกับ งานอาชีพ.....	64
4.13	เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ.....	65
4.14	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภท วิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขาด้านความรู้เกี่ยวกับ สถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ.....	66
4.15	เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อ.....	67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีวศึกษา คือ การศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ เจตคติ นิสัย การทำงานและการเห็นคุณค่ารวมทั้งการให้ความรู้และข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อเข้าสู่อาชีพและก้าวหน้าในอาชีพอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาทั้งระบบที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี โดยการพัฒนาทั้งทางร่างกาย สังคม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และความสามารถทางเศรษฐกิจ คำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นคำพูดโดยทั่วไป ใช้ได้กับงานอาชีพที่เป็นสัมมาอาชีพ โดยเฉพาะในสาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปกรรม อาชีวศึกษาไม่ใช่การศึกษาทั่วไป แต่เป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาทั้งระบบ (เชก ทองอุ่น. 2538 : 33 – 34)

จัดการอาชีวศึกษา มีการจัดในระบบโรงเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) การจัดนอกระบบโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหลักสูตรระยะสั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษาและฝึกฝนอาชีพในระบบโรงเรียน ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, ทบวงมหาวิทยาลัย จัดการศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. นอกเหนือจากระดับปริญญา ส่วนหนึ่งในการจัดในลักษณะของคณาแบบที่มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและหลักสูตรรวมทั้งวิธีการจัดการศึกษาให้เหมาะสม (ประเจิญ ครูไพศาล. 2537 ก : 15 – 16)

ปัจจุบันกรมอาชีวศึกษาได้มีการพัฒนามากในสายอาชีพต่าง ๆ หลากหลายเพื่อให้ทันต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสมดุลย์ในตลาดแรงงานในอนาคต ดังตารางต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงความต้องการแรงงานในภาคการผลิตที่เป็นทางการ 1/แบ่งตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ช่วงแผนฯ 7		ช่วงแผนฯ 8		อัตราการเติบโต (%)	
	2535	2539	2540	2544	2535-39	2540-44
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	2,444,206	2,599,313	2,261,985	2,706,673	1.55	0.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	667,798	852,513	919,323	1,103,435	5.90	4.67
มัธยมศึกษาตอนปลาย	317,128	393,758	421,026	498,266	5.56	4.30
ปวช.	467,332	611,873	667,515	815,629	6.97	5.14
ปวส. / ปวท.	368,154	553,673	601,652	767,977	9.73	6.29
อุดมศึกษา	543,064	659,059	702,283	826,159	4.93	4.14
ฝึกหัดครู	478,741	523,287	540,611	596,914	2.25	2.51
รวม	5,296,422	6,173,475	6,474,395	7,315,052	3.91	3.10

หมายเหตุ : 1/ภาคการผลิตที่เป็นทางการ หมายถึง การผลิตที่มีคนงานมากกว่า 10 คน ภาคราชการ และรัฐวิสาหกิจ รวมถึงนายจ้าง

จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงความต้องการแรงงานในอนาคตที่เป็นทางการ (formal employment) แบ่งตามระดับการศึกษา โดยจำนวนแรงงานในตลาดที่เป็นทางการมีประมาณ 5.3 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2535 ในช่วงปีสุดท้ายของแผนฯ 8 แรงงานที่มีฐานความรู้ในระดับอาชีวศึกษา จะเพิ่มเป็น 0.81 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 5.14 เปอร์เซ็นต์ สำหรับระดับ ปวช. 6.29 เปอร์เซ็นต์ ในระดับ ปวท. และ ปวส. ในช่วงแผนฯ 8 (ขงยุทธ แฉล้มวงษ์. 2538 : 9 – 12)

แม้ว่าการอาชีวศึกษาจะมีความพัฒนาก้าวหน้าไปมากเพียงใดก็ตาม สิ่งที่สวนทางกับการพัฒนานั้นย่อมเกิดได้เสมอ ซึ่งเห็นได้จากจำนวนการเข้าศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลายสาขา มีจำนวนลดน้อยลง โดยเฉพาะสาขาคหกรรมศาสตร์ซึ่งประกอบด้วย สาขาวิชาตามลักษณะงานอาชีพ 3 สาขา คือ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขา คหกรรมศาสตร์ทั่วไป (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ข : 166) ทั้ง ๆ ที่วิชาชีพเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการ

ดำรงชีวิตโดยตรงของมนุษย์ ดังสถิติการสมัครเข้าเรียนประเภทวิชาคหกรรมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2533)

ตารางที่ 1.2 แสดงผู้สมัครเรียนประเภทวิชาคหกรรมในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวน
2529	4,927
2530	4,756
2531	3,820
2532	3,697
2533	3,645

จากตารางที่ 1.2 จะเห็นได้ว่าแนวโน้มของผู้เรียนคหกรรมน้อยลงทั้ง ๆ ที่จากการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น ของ ประมวล เสนาฤทธิ์ (ประมวล เสนาฤทธิ์ และคณะ. 2527 - 2529 : 163) ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น 225 ชั่วโมง ที่กรมอาชีวศึกษาดำเนินการประจำปี 2528 ปรากฏว่า สาขาที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุด คือ สาขาคหกรรม สาขาที่นิยมเรียนน้อยที่สุด คือ เกษตรกรรมและสาขาที่หางานทำได้มากที่สุด คือ ศิลปกรรมและคหกรรม สาขาที่ว่างงานมากที่สุด คือ เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม ตามความหมายของคหกรรมศาสตร์

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำงานอาชีพ โดยใช้ศาสตร์หลายแขนงมาสังเคราะห์หรือมาประยุกต์ให้เป็นศาสตร์ของการพัฒนาครอบครัว สังคมและชุมชน (สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533 : 7)

คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วย อาหารและโภชนาการ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย การจัดการบ้านเรือน เศรษฐกิจครอบครัว การเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งรวมแล้วเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งสิ้น (ศรีนวล โกมลวนิช. 2523 : 112-113)

ในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาไปสู่สังคมระบบอุตสาหกรรม การพัฒนาคุณภาพเพื่อการอยู่ดีกินดีของคนในสังคมย่อมมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ความรู้ทางด้านคหกรรมสาขาต่าง ๆ จะเป็นที่มาของอาชีพหลากหลาย ดังจะเห็นได้จากการปรับโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2530 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533 ของประเภทวิชาคหกรรมขึ้นเพื่อความหลากหลายในการเลือกเรียนอย่างเสรี เช่น เปิดหลักสูตรอาชีพคหกรรมธุรกิจเพิ่มขึ้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2530 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533

การเรียนด้านคหกรรมศาสตร์ ปัจจุบันสามารถออกไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย ทั้งในหน่วยงาน ของภาครัฐบาล และเอกชน รวมไปถึงประกอบอาชีพอิสระได้ด้วย อันได้แก่

โภชนาการ แม่บ้านโรงแรม นักกำหนดอาหาร นักออกแบบ เครื่องแต่งกาย ช่างตัดเย็บ นักประดิษฐ์ ดอกไม้ เครื่องประดับ พัฒนาการ เลหกิจกรมเกษตร ฯลฯ (ประหยัด สายวิเชียร. 2538 : 112-113) จะเห็นได้ว่างานอาชีพทางด้านคหกรรมนั้นเมื่อมีผู้เรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถที่จะประกอบอาชีพตามโครงสร้างของงานสายอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามระบบสังคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะลักษณะอาชีพที่สัมพันธ์แบบปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับที่ อมรรัตน์ เจริญชัย ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับอาชีพคหกรรมในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตว่า

งานอาชีพคหกรรมจะมีลักษณะเป็นเชิงธุรกิจมากขึ้น เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับครอบครัวและประเทศชาติได้เป็นอย่างดีเพราะตลาดแรงงาน ต้องการกำลังคนด้านคหกรรมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในสภาพความเป็นจริง วิชาคหกรรม จึงมีบทบาท และความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในยุคปัจจุบันและในอนาคตเป็นอย่างยิ่งจึงน่าจะเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อ ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะสังคมและตลาดแรงงานต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านคหกรรมเพิ่มขึ้นมากแต่กลับตรงกันข้ามสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาหลาย ๆ แห่ง กลับมีจำนวนผู้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรคหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) น้อยลงทั้ง ๆ ที่สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพนี้เพิ่มมากขึ้น (อมรรัตน์ เจริญชัย. 2532)

ดังจะเห็นได้จากบทคัดย่องานวิจัยของ อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง สรุปว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการเรียนต่อสายอาชีพร้อยละ 45.93 ของผู้ต้องการเรียนต่อทั้งหมด สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมากที่สุดคือ ช่างอุตสาหกรรม (ร้อยละ 58.2) รองลงมาคือ พาณิชยกรรม (ร้อยละ 27.6) และคหกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 12.7) น้อยที่สุดคือศิลปหัตถกรรม (ร้อยละ 0.6) (อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. 2534 : 1)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรและการจัดการศึกษาประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี สรุปว่า

นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพคหกรรม เพราะไม่ทราบข้อมูลด้านอาชีพและการประกอบอาชีพคหกรรม เนื่องจากไม่เคยได้รับการแนะนำเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงทำให้นักเรียนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพและไม่มั่นใจไม่แน่ใจในงานอาชีพทางด้านคหกรรม เกี่ยวกับรายได้ ความก้าวหน้า ความมั่นคง ความมีเกียรติทางสังคม (วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. 2534 : 70)

จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้เกิดแนวความคิดที่จะศึกษาสภาพปัญหานี้ดังที่ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า

ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะประเภทวิชาคหกรรมมีน้อยมาก หากมีการแนะแนวอาชีพให้เห็นชัดเจนถึงความเกี่ยวข้องกับการขยายตัว ภาคธุรกิจ หรือความต้องการของเอกชนแล้วความสนใจในสาขาวิชาต่าง ๆ ของประเภทวิชาคหกรรม เกษตรกรรม ศิลปกรรม รวมถึงสาขาวิชาอื่น ๆ ที่การวิจัยครั้งนี้ นักเรียนสนใจเรียนน้อย อาจจะเป็นมากขึ้นเมื่อนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพนั้น ๆ กับโลกของอาชีพดีขึ้น (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532 ก : 219)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ที่นักเรียนไม่นิยมเลือกศึกษาต่อ ในประเภทวิชาคหกรรมนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือกำลังประสบปัญหานี้อยู่เช่นเดียวกัน จำนวนนักศึกษาลดน้อยลงจนน่าเป็นห่วงและผู้วิจัยคาดว่า จะลดลงอีกเรื่อย ๆ ในอนาคตซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดผลกระทบในด้านการจัดการศึกษาตามมา คือ

1. นักศึกษาที่จบมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน
2. อาจารย์ผู้สอนทำงานได้ไม่เต็มศักยภาพ
3. อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในงานปฏิบัติไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือจึงจำเป็นต้องหาแนวทางการแก้ไขเพื่อประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพของสถานศึกษา ทั้งสนองตอบแนวทางการพัฒนาของกรมอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งในปัจจุบันและเตรียมการ ไปถึงอนาคตด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

2. เปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง จำแนกตามสาขา คือ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาคหกรรมทั่วไป ในด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาคหกรรมที่เลือกเรียนสาขาวิชาต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางหลักในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. กรอบแนวคิดอันเนื่องมาจาก ประเพณี ครูไพศาล ได้เสนอทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Traits and Factor Theory) ดังนี้

1.1 หลักการทฤษฎีนี้มีหลักการว่า บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยการวิเคราะห์ตนเอง และอาชีพประกอบกัน ดังนั้น แต่ละคนจึงเหมาะสมกับอาชีพและเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน เพราะมนุษย์แต่ละคนแตกต่างกัน

1.2 องค์ประกอบในการวิเคราะห์ตนเองและอาชีพพบว่า มีองค์ประกอบซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์ตนเอง บุคคลจะวิเคราะห์องค์ประกอบของตนเองในเรื่อง ความถนัดและสติปัญญา บุคลิกภาพและการปรับตัว ความสนใจ ค่านิยม ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ภายนอกตัวที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ ครอบครัว (อาชีพ สถานเศรษฐกิจและสังคม) บุคคลที่อยู่แวดล้อม (ครู ญาติ เพื่อน นักแนะแนว) ถิ่นที่อยู่อาศัย และค่านิยมของสังคม (ค่านิยมเรื่องอาชีพและค่าครองชีพต่างกันระหว่างชนบทกับในเมือง)

1.2.2 การวิเคราะห์อาชีพ ข้อมูลที่บุคคลสะสมเกี่ยวกับอาชีพ เช่น ลักษณะงานอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ความมั่นคง รายได้ และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น

1.2.3 การใช้วิจารณ์ญาณตัดสินใจเลือกอาชีพโดยผสมผสานข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลตนเองและการวิเคราะห์อาชีพแล้วจึงพิจารณาตัดสินใจ (ประเพณี ครูไพศาล. 2537 ค : 211)

2. กรอบแนวความคิด ในการเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาชีพของบัณฑิต เมื่อจบรอด

2.1 นักเรียนจะต้องรู้จักตนเองรู้ในทุกๆด้านว่าตนมีลักษณะนิสัยอย่างไร มีความชอบและสนใจอะไร มีความถนัดในการทำงานหรือกิจกรรมใดได้เป็นอย่างดี มีระดับสติปัญญาเพียงไร

2.2 นักเรียนต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ

2.2.1 สถานที่ที่จะศึกษาต่อ

2.2.2 ลักษณะงานอาชีพ

2.2.3 ภาวะตลาดแรงงานและแนวโน้มของความต้องการแรงงานในอนาคต

2.2.4 ระยะเวลาเรียนและทุนในการศึกษา (บัณฑิต เปี่ยมรอด. 2529 : 39 – 42)

จากแนวความคิดเลือกศึกษาดังกล่าวข้างต้นได้ประมวลและสรุปมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ปวช. ปีที่ 1 ประเภทวิชาคหกรรม ได้ดังนี้

1. ด้านความรู้จักตนเอง

1.1 เป้าหมายอาชีพที่ต้องการในอนาคต

1.2 วิเคราะห์ตัวเองในเรื่องความถนัด สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม ผลสัมฤทธิ์

1.3 ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ ครอบครัว ครู ญาติ เพื่อน ถิ่น

ที่อยู่อาศัย ค่านิยม (ค่านิยมในงานอาชีพ)

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

2.1 ลักษณะงานที่จะทำ ความก้าวหน้าในอาชีพ

2.2 ความต้องการของตลาดแรงงานทั้งปัจจุบันและอนาคต

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะเข้าศึกษาต่อ

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

3.2 แนวทางการศึกษาต่อ หลัก สถานที่ตั้งของสถานศึกษา ค่าใช้จ่าย รวมทั้งวุฒิการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตต่อไปนี้

1. ศึกษาเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง ในด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่จะเข้าศึกษาต่อ

2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย และคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือรวม 302 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ นักเรียนสาขาคหกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น

3.1.1 สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย

3.1.2 สาขาอาหารและโภชนาการ

3.1.3 สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ เหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรม ตาม

หลักการเลือกศึกษาต่อ 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านความรู้จักตนเอง

3.2.2 ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

3.2.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาคหกรรม สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ รวม 8 แห่ง จำนวน 1,400 คน จาก 3 สาขา คือ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ และคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยใช้ตาราง R.V. Krejcie และ D.W. Mogran กำหนดขนาดตัวอย่างได้ 302 คน ส่วนจำนวนนักเรียนแต่ละแห่งหาได้โดยการเทียบบัญชีใดรายคี่

ขอบเขตพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเหตุผลการเลือกศึกษาต่อระดับปวช. 1 สาขาอาชีพประเภทวิชา คหกรรมศาสตร์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่งเท่านั้น ได้แก่

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

1.6 คำนิยามศัพท์

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึกเฉพาะตัวของนักเรียนที่แสดงออก ต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการคิดหรือถูกแต่เป็นไปในแนวทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

2. เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ หมายถึง การคิดพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และมีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยมีแนวทางใน การตัดสินใจอย่างละเอียดถี่ถ้วนในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความรู้จักตัวเอง หมายถึง มีความรู้และเข้าใจถึงความต้องการเป้าหมาย อาชีพที่ต้องการในอนาคต รู้ว่าตนเองมีความถนัด มีสติปัญญา และหยั่งรู้ ถึงอิทธิพลต่อการเลือก เรียนของตนเอง อันได้แก่ครอบครัว ครู เพื่อนญาติ ค่านิยมของสังคม ค่านิยมของงานอาชีพ

2.2 ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ หมายถึง ลักษณะงานที่จะทำ ความก้าวหน้า รายได้ ค่านิยม ความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา แนวทางในการศึกษาต่อ สถานที่ตั้งของสถานศึกษา ค่าใช้จ่าย รวมทั้งวุฒิการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา

3. ประเภทวิชาคหกรรม หมายถึง สาขาคหกรรมที่เปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีพุทธศักราช 2538 อันประกอบด้วย 3 สาขา คือ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหาร และโภชนาการ และคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ซึ่งมีลักษณะงานอาชีพที่ประกอบด้วยรายวิชาอาชีพที่ควรดำเนินการด้วยกันได้อยู่ในกลุ่มเดียวกันในหลักสูตรประเภทวิชาคหกรรมนั้น แบ่งหมวดวิชาเลือกออกเป็น 3 ลักษณะอาชีพคือ

3.1 อาชีพผ้าและเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย กลุ่มวิชาชีพ จำนวน 9 กลุ่ม คือ

- 3.1.1 กลุ่มอาชีพแกนผ้าและเครื่องแต่งกาย
- 3.1.2 กลุ่มอาชีพช่างเย็บสตรี
- 3.1.3 กลุ่มอาชีพช่างเย็บชาย
- 3.1.4 กลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้าโอกาสพิเศษ
- 3.1.5 กลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้าเด็ก
- 3.1.6 กลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้าชั้นใน
- 3.1.7 กลุ่มอาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม
- 3.1.8 กลุ่มอาชีพช่างพิมพ์ผ้าและย้อมสีผ้า
- 3.1.9 กลุ่มอาชีพช่างตกแต่งเสื้อผ้า

3.2 อาชีพอาหารและโภชนาการ ประกอบด้วย กลุ่มวิชาชีพ จำนวน 7 กลุ่ม คือ

- 3.2.1 กลุ่มอาชีพแกนอาหารและโภชนาการ
- 3.2.2 กลุ่มอาชีพอาหารไทย
- 3.2.3 กลุ่มอาชีพขนมไทย
- 3.2.4 กลุ่มอาชีพถนอมอาหาร
- 3.2.5 กลุ่มอาชีพเบเกอรี่
- 3.2.6 กลุ่มอาชีพโภชนาการ
- 3.2.7 กลุ่มอาชีพอาหารโรงแรม

3.3 อาชีพคหกรรมทั่วไป ประกอบด้วย กลุ่มวิชาชีพ จำนวน 9 กลุ่ม คือ

- 3.3.1 กลุ่มอาชีพแกนคหกรรมทั่วไป
- 3.3.2 กลุ่มอาชีพรับเลี้ยงเด็ก
- 3.3.3 กลุ่มอาชีพแม่บ้าน
- 3.3.4 กลุ่มอาชีพเครื่องเล่นสำหรับเด็ก

- 3.3.5 กลุ่มอาชีพประดิษฐ์ดอกไม้และจัดตกแต่ง
- 3.3.6 กลุ่มอาชีพการเย็บปักถักร้อย
- 3.3.7 กลุ่มอาชีพประดิษฐ์ของที่ระลึก เครื่องหอม ของชำร่วย
- 3.3.8 กลุ่มอาชีพช่างเสริมสวย
- 3.3.9 กลุ่มอาชีพตัดเย็บเครื่องตกแต่งบ้าน

4. นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หมายถึง นักเรียนชั้นปีที่ 1 สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ปีการศึกษา 2540 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ

5. สถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาทาง ภาคเหนือ ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรมซึ่งมีจำนวน 8 แห่งคือ

- 5.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์
- 5.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
- 5.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
- 5.4 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์
- 5.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
- 5.6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
- 5.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
- 5.8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การศึกษาค่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ดังนี้

- 2.1 การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพในปัจจุบัน
 - 2.1.1 นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ
 - 2.1.2 แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 - 2544)
 - 2.1.3 รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ
- 2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม พ.ศ. 2538
- 2.3 แนวทางและวิธีการพิจารณาเลือกอาชีพ
 - 2.3.1 การตัดสินใจและคำนิยมในการเลือกอาชีพ
 - 2.3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
 - 2.3.3 ข้อกำหนดและแนวทางในการพิจารณาเลือกอาชีพแขนงต่าง ๆ
 - 2.3.4 เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและเลือกอาชีพของนักเรียน
 - 2.3.5 ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาค่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม

2.1 การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพในปัจจุบัน

การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพของไทย ซึ่งเป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับกลางนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภทคือเกษตรกรรม พาณิชยกรรม ช่างอุตสาหกรรม คหกรรมศาสตร์และศิลปหัตถกรรม มีทั้งการจัดในระบบโรงเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และการจัดนอกระบบโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นมากกว่าหลักสูตรระยะยาว หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพทั้ง 5 ประเภท ในระบบโรงเรียน ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.), สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, ทบวงมหาวิทยาลัย จัดการศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. นอกเหนือจากระดับปริญญาส่วนหนึ่งเป็นการจัดในลักษณะของคันทันแบบ ที่มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ และหลักสูตร รวมทั้งวิธีการจัดการศึกษาให้เหมาะสม โดยไม่เน้นในด้านปริมาณแต่อย่างใด นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ก็ได้จัดการศึกษาในระดับ ปวส. อีกด้วย

หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพ นอกกระบบโรงเรียน มีหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งจัดการฝึกอาชีพใน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดการอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทุกจังหวัด กรมอาชีวศึกษาจัดการฝึกอาชีพพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างและในศูนย์ฝึกวิชาชีพ ซึ่งกระจายกันอยู่ในแต่ละภูมิภาค ทั้งนี้ไม่รวมโรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรเฉพาะภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ ซึ่งการฝึกอาชีพนอกกระบบโรงเรียนนั้น จัดเป็นการพัฒนากำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ (Semi Skill) หรือระดับพื้นฐาน (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ง : 211)

2.1.1 นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ

การอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพในที่นี้ หมายถึง การศึกษาวิชาชีพในระดับ ประเภทต่าง ๆ กัน การศึกษาวิชาชีพพิเศษและการศึกษาวิชาชีพในการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งการฝึกอาชีพพระยะสั้น ทั้งในระบบ และนอกระบบ สำหรับการกำหนดแนวนโยบายนี้ จะเน้นที่การอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพเพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางเป็นพิเศษ

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การอาชีวศึกษาวิชาชีพมีคุณภาพ เอกภาพและมีประสิทธิภาพในการผลิตกำลังคนให้มีขีดความสามารถ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระและความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

แนวนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพนี้ แบ่งออกได้เป็นนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพและการพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ ดังต่อไปนี้

นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ มี 10 ประการ คือ

1) ให้มีการปรับปรุงองค์กรที่จะก่อให้เกิดเอกภาพ ในการกำหนดนโยบาย และแผน ตลอดจนการประสานงานการบริหารการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพระดับชาติ

2) พัฒนาโครงสร้างและรูปแบบการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพในบางระดับ และบางประเภท โดยร่วมมือกับภาคเอกชน

3) เร่งรัดการจัดการอาชีวศึกษาด้านคุณภาพ และปรับปริมาณการผลิตกำลังคน ระดับกลางให้สอดคล้องกับการจ้างงานและการประกอบอาชีพอิสระ

4) พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพให้มีรูปแบบ และระยะเวลาการศึกษา หลากหลายตามความจำเป็นของสาขาอาชีพต่าง ๆ และให้มีลักษณะยืดหยุ่น สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสภาพท้องถิ่น โดยเน้นให้ผู้ศึกษาและฝึกอบรมมีเจตคติ คุณธรรม และมีสมรรถภาพเหมาะสมในการออกไปทำงาน สร้างงานและการประกอบอาชีพอิสระ

5) ส่งเสริมพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรมสาขาน้ำและเทคโนโลยีทันสมัย ให้ถึงขีดความสามารถเป็นผู้ผลิตและพัฒนา

6) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพภาคเอกชน โดยเฉพาะด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร

7) พัฒนาคุณภาพการผลิตครู และเร่งรัดการผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน พัฒนาคุณภาพครูประจำการ ตลอดจนส่งเสริมบุคคลที่มีประสบการณ์ตรงในงานอาชีพเข้าสู่อาชีพครู

8) ปรับปรุงระบบแรงจูงใจ การแนะนำอาชีพ การคัดเลือกผู้เรียนตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดค่านิยมในการประกอบอาชีพมากกว่าการเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

9) พัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ในการจัดการอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ

10) พัฒนาและส่งเสริมการจัดประเภท และเกณฑ์มาตรฐานอาชีพให้ทันสมัย และให้มีระบบ รับรองมาตรฐานการประกอบวิชาชีพประเภท และระดับต่างๆ (กอบพร อินทรกำแหง. 2534 ก : 3)

เนื่องจากคัวชนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพเพียงอย่างเดียว ไม่อาจแก้ปัญหาได้โดยตรง โดยเฉพาะการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล การอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพมีความสัมพันธ์ กับระบบอื่นเป็นอันมาก เช่น โครงสร้างระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เป็นต้น ระบบอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะสนับสนุนการพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพมี 11 ประการ ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมอื่นที่ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้อง เน้นเรื่องการใช้วัตถุดิบการสร้างและทรัพยากรในท้องถิ่น

2) ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสาขานำเข้า และเทคโนโลยีทันสมัย ให้ถึงขีดความสามารถเป็นผู้ผลิตและพัฒนา

3) เร่งรัดพัฒนาชนบท เพื่อลดระดับแรงงานในชนบท โดยเน้นให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนามากยิ่งขึ้น

4) ส่งเสริมนโยบายในการสร้างงานในชนบทอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมหัตถกรรม ฯลฯ ซึ่งใช้แรงงานคนเป็นหลัก

5) ปรับปรุงค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา ซึ่งไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ ให้เหมาะสมและให้สะท้อนถึงต้นทุนการศึกษาและความต้องการของประเทศ ทั้งนี้โดยให้ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมีโอกาสเข้ารับการศึกษาคด้วย

6) ส่งเสริมและสนับสนุน ให้พัฒนาแรงงานที่เกินความต้องการภายในประเทศ ได้มีโอกาสไปทำงานในต่างประเทศ เมื่อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) ปรับปรุงระบบการจ้างงานภาครัฐบาล และพิจารณาให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ ความชำนาญงาน นอกเหนือจากวุฒิการศึกษาคด้วย

8) ส่งเสริมให้เอกชนจ้างแรงงานที่ได้มาตรฐานอาชีพเข้าทำงานและส่งเสริมให้มีสมาคมวิชาชีพเพื่อพัฒนามาตรฐานอาชีพร่วมกับภาครัฐบาลโดยมีกฎหมายรองรับ

9) ส่งเสริมให้มีระบบที่เกื้อกูลในการประกอบอาชีพอิสระแก่บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับและประเภทต่าง ๆ

10) ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจแก่ประชาชน นักการเมือง และผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้มีการดำเนินงานตามเป้าหมาย โครงการ แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสาขาที่ได้อ้างไว้แล้ว ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับสถานการณ์

11) เร่งรัดให้มีการคุ้มครองอาชีพสำหรับคนไทย เพื่อมิให้ชาวต่างประเทศแอบแฝงเข้ามาประกอบอาชีพ (กอบพร อินทรกำแหง. 2534 ข : 23 - 24)

2.1.2 แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 - 2544)

นอกจากการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันแล้ว กรมอาชีวศึกษายังมีแผนพัฒนาที่ต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะใช้กระบวนการให้การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง รวมทั้งพัฒนากำลังคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. การผลิตกำลังคน

1.1 ด้านปริมาณ ให้เพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศและเพียงพอับความต้องการที่จะศึกษาวิชาชีพของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ได้มีการศึกษาวิชาชีพ อย่างกว้างขวางและเสมอภาค

1.2 ด้านคุณภาพ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1.2.1 ทางด้านร่างกาย

1.2.1.1 ให้มีสุขภาพสมบูรณ์ เติบโตสมวัย

1.2.1.2 เข้าใจสาธารณสุขพื้นฐาน รู้จักป้องกันโรค

1.2.1.3 ปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อม

1.2.2 ทางด้านจิตใจ

1.2.2.1 มีความสุขสงบ รู้จักพักผ่อนและนันทนาการในทางที่เหมาะสม

1.2.2.2 มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภาคภูมิใจในตนเอง

1.2.2.3 มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่น ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำงานเป็นทีมได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักและเข้าใจในความสำคัญของสิ่งแวดล้อม รู้จักคิดแบบรวมส่วน โดยไม่แยกส่วนไปคิดถึงแต่ตนเองและประโยชน์ของพวกเขา

1.2.2.4 มีสุนทรีย์ สำนึกในความเป็นไทย ภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย ค่านิยมไทย เข้าใจและสำนึกในการเป็นประชากรโลก

1.2.2.5 มีจิตใจที่จะสู้ถึงยาก เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจ ในงานสูงจรด
ภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของสิ่งที่ศึกษา

1.2.2.6 ยึดพุทธปรัชญา และปรัชญาในศาสนาที่ตนนับถือ เป็นหลักใน
การดำรงชีวิต

1.2.3 ทางด้านความรู้

1.2.3.1 รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ สามารถเลือกรับสื่อที่มี
คุณภาพได้

1.2.3.2 ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รู้วิธีที่จะศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนทักษะ และ
ประสบการณ์ จนตลอดชีวิต

1.2.3.3 สามารถปรับปรุงวิถีชีวิตและการทำงานให้สอดคล้อง และรู้เท่า
ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของ
โลก รู้จักเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสม

1.2.3.4 รู้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจได้
อย่างดี

1.2.3.5 รู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีพื้นฐาน ทั้งที่จำเป็น
ต่องานและการศึกษาต่อ

1.2.3.6 มีความสามารถในการจัดการ

1.2.3.7 รู้จักตนเอง ประเทศของตน ประเทศเพื่อนบ้าน รู้เท่าทันโลก

1.2.3.8 รู้ที่จะทำให้คนมีความสุข ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง สังคม
สันติ และช่วยให้สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

1.2.3.9 รู้จริงในพุทธปรัชญา และปรัชญาในศาสนา ที่ตนนับถือ จน
สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2.3.10 ไม่ยึดติดกับรูปแบบหรือคำตอบใดคำตอบเดียวโดยเชื่อในข้อมูล
ข่าวสารและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

1.2.4 ทางด้านทักษะและการประกอบอาชีพ

1.2.4.1 มีทักษะเพียงพอ ที่จะประกอบอาชีพเฉพาะทาง และ มีทักษะ
พื้นฐาน เพียงพอที่จะปรับเปลี่ยนเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป

1.2.4.2 มีนิสัยในการทำงานที่ดี สามารถประกอบสัมมาชีพ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพทั้งการเป็นลูกจ้างและการประกอบอาชีพอิสระ

1.2.4.3 สามารถพัฒนาสัมมาชีพจนสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้

1.2.4.4 สามารถพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นชนบทและในพื้นที่เพื่อความมั่ง
คั่ง เพื่อเป็นการลดช่องว่างของรายได้ระหว่างคนในเมือง และ
ชนบทและช่วยให้อันไม่ทิ้งกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้

2. การพัฒนากำลังคน พัฒนากำลังคนในตลาดแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความรู้และทักษะเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ทันทีกับความเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันและอนาคต

ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ครอบครัวยอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย (กอบพร อินทรกำแหง. 2534 ค : 24 – 25)

2.1.3 รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ

การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ ซึ่งเป็นการพัฒนา และเตรียมกำลังคนระดับกลางสามารถจำแนกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 จัดในสถานศึกษา-ฝึกอาชีพแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

รูปแบบที่ 2 จัดในสถานศึกษา ทั้งทฤษฎี – ปฏิบัติ โดยส่วนหนึ่งของการฝึกปฏิบัติจะส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ

รูปแบบที่ 3 จัดในลักษณะของนักศึกษาฝึกหัด โดยเรียนทฤษฎีในสถานศึกษา และฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ในสถานประกอบการ บุคลากรนั้นเป็นบุคลากรของสถานประกอบการรูปแบบนี้เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นการฝึกในระบบ “ทวิภาคี” หรือช่างฝึกหัด (Dual System) (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 1 – 2)

สถาบันการศึกษาและฝึกอาชีพส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดจะจัดตามรูปแบบที่ 1 จะมีบ้างจำนวนไม่มากนักที่จัดตามรูปแบบ 2 และมีเพียง 3 แห่งที่จัดตามรูปแบบที่ 3 คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ได้เริ่มจัดโครงการช่างฝึกหัดในลักษณะของโครงการค้นแบบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งจัดการตามรูปแบบนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 และวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงจันทบุรีไทยอนุสรณ์ กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มจัดระบบนี้จริงตั้งแต่ พ.ศ. 2531 ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในโครงการช่างฝึกหัดไทย-เยอรมัน (Thai-German Apprentice Training)

การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าว ต่างมีจุดอ่อนจุดแข็งแตกต่างกันไปตามสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการจัดอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วทางอุตสาหกรรม และประเทศที่กำลังพัฒนาหลายแห่งต่างก็จัดทั้ง 3 ระบบ ควบคู่กันไปจะแตกต่างกันเฉพาะในด้านจำนวนและสัดส่วน รวมทั้งยุทธวิธีการจัดการเรียนการฝึกเท่านั้นเช่นในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันผู้ที่เรียนอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพตามรูปแบบที่ 3 จะมีจำนวนประมาณสองในสามของผู้ที่เรียนด้านอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพทั้งหมดทั่วประเทศ

นอกเหนือจากการจัดอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐบาลเป็นหลัก ดังได้กล่าวแล้วนั้น สถานประกอบการเอกชนหลายแห่งยัง

ได้จัดการพัฒนาบุคลากรของตนเองอีกด้วย เช่น การส่งพนักงานไปฝึกอบรมและสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ นอกสถานที่ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น การฝึกสอนระหว่างทำงาน ซึ่งสถานประกอบการบางแห่งได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมของตนเอง ตลอดจนการส่งพนักงานเข้ารับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลางานในสถาบันการศึกษาเป็นการดำเนินงานระยะยาว ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการการพัฒนากำลังคนในสถานประกอบการนั้น ๆ อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม พ.ศ. 2538 แบ่งเป็น

4 กลุ่มวิชา

2.2.1 กลุ่มวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย

2.2.2 กลุ่มวิชาอาหารและโภชนาการ

2.2.3 กลุ่มวิชาคหกรรมทั่วไป

2.2.4 กลุ่มวิชาคหกรรมธุรกิจ

จุดประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงให้ทันกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน
2. เพื่อให้มีความรู้ทางการออกแบบและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ให้เหมาะสมกับ ความนิยมของตลาดสามารถพัฒนางานและสร้างงานได้
3. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจการค้า และธุรกิจบริการเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีกิริยาสุภาพในการทำงานอย่างถูกต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ ไปประกอบอาชีพอิสระประกอบอาชีพรับจ้างหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
6. เพื่อการกินดีอยู่ดีของครอบครัวและการสร้างสรรค์ครอบครัวให้พัฒนาทุก ๆ ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 ก : 9 – 10)

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม นุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้าง เพื่อเน้น ความชำนาญเฉพาะ ด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียน สะสม ผลการเรียนเทียบความรู้ และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ และสถาน ประกอบอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุน การประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2538 ข : 1)

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความ รู้ทักษะ และประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงานในอาชีพ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับคน เพื่อสร้าง สรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพสามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและวินัยในตนเอง มี สุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 ค : 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างของหลักสูตร

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาคหกรรม จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 115 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	65 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(14 หน่วยกิต)
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(12 - 14 หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า	(33 - 35 หน่วยกิต)
2.4 การฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	(4 หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	20 หน่วยกิต
4. กิจกรรม	-
รวม ไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 ง : 11)

2.3 แนวทางและวิธีการพิจารณาเลือกอาชีพ

2.3.1 การตัดสินใจและคำนิยมในการเลือกอาชีพ

การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตให้มีความเป็นอยู่อย่างมีความสุขนั้น การเลือก การตัดสินใจ และคำนิยมเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยจะต้องมีข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างละเอียด และกว้างขวางเสียก่อน เช่น มีอาชีพอะไรบ้างที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและในอีก 5 ปีข้างหน้าก็ยังคงเป็นที่ต้องอยู่ สำหรับคำนิยมจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่า บุคคลจะเลือกงานหรือเลือกประกอบอาชีพใดและเมื่อได้เลือกงานหรืออาชีพนั้นแล้วจะมีความสุขในงานหรืออาชีพนั้นหรือไม่ ส่วนคำนิยมในการทำงานนั้น เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่ามีค่า และมีความสำคัญต่อการทำงานและสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความรู้สึกพึงพอใจที่คนเรามักจะแสวงหาจากงานที่ทำ (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ง : 209)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นครูและผู้แนะแนวสามารถจะชี้แนวทางให้แก่นักศึกษาได้ คนเราหากมีอาชีพและได้อาชีพที่ตนเองชอบ มีความถนัด มีความรู้ ความสามารถ ก็ย่อมจะมีความสุขก้าวหน้าในอาชีพนั้นอย่างแน่นอน อันจะส่งผลถึงความมั่นคงแห่งชีวิตและประเทศชาติโดยรวมด้วย

การตัดสินใจเลือกอาชีพ หรือตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคต จะต้องคำนึงถึงโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพนั้นเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะ ปัจจุบันวิทยาการทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่เสมอ ทำให้มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ งานอาชีพบางอย่างที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาจไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตก็ได้

ฉะนั้น การเลือกอาชีพจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ เช่น ต้องพิจารณาถึง การประกอบอาชีพของคนทั่วไปในท้องถิ่นนั้น ๆ และบริเวณใกล้เคียง ศึกษาความต้องการแรงงาน ในอาชีพที่น่าสนใจสอบถามเกี่ยวกับพื้นฐานการศึกษาและความต้องการอื่น ๆ สำหรับผู้เริ่มทำงาน ในอาชีพนั้น ๆ ว่ามีสถานศึกษา หรือสถานฝึกอาชีพเพิ่มเติมหรือไม่ สำรวจแหล่งสมัครงานว่ามี ความต้องการคนงาน อาชีพอะไรมากที่สุด โดยพิจารณาถึงเรื่องเงินเดือน หรือรายได้จากการ ประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้วยเหล่านี้เป็นต้น และที่สำคัญที่สุด ก็คือ ต้องพิจารณาตัวเราเองว่ามีสติ ปัญญา ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดในอาชีพนั้นมากน้อยเพียงไร ดังคำกลอนที่ว่า

“อันอาชีพในโลกนี้มีหลายอย่าง เลือกถูกทางอนาคตจะสดใส เลือกผิดทางก็จะ หมดระทมใจ เป็นเรื่องใหญ่ขอให้คิดพินิจดู เรื่องการเลือกจงเลือกตามความ ถนัดว่าสันต์ทำงานสิ่งใดใจเราสู้ แล้วขยันหมั่นเพียรเรียนฝึกดูเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย วางไว้เอย” (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2532 : 39)

ลักษณะงานอาชีพคหกรรมศาสตร์

ปัจจุบันตลาดแรงงานมีลักษณะงานอาชีพ 3 อย่าง ได้แก่ งานราชการ รัฐบาลเป็นผู้จ้าง แนวโน้มจะลดจำนวนลง งานเอกชน เอกชนเป็นผู้จ้าง กำลังขยายตัวจึงควรให้ความสนใจและงาน อาชีพอิสระ เป็นงานที่กำลังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอยู่ทุกวันนี้ (พะยอม แก้วกำเนิด และคณะ. 2531 : 19)

งานอาชีพคหกรรมศาสตร์นั้นมีหลายสาขา ได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและ โภชนาการ พัฒนาการครอบครัวและเด็ก การจัดและตกแต่งบ้าน การประดิษฐ์ดอกไม้ การศึกษา เผยแพร่และงานบริโภคนิยม ฯลฯ คหกรรมศาสตร์เป็นงานอาชีพที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นำเงินตราต่างประเทศเข้ามามากที่สุด ในบรรดาสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ชาวต่างประเทศซื้อ เมื่อเดินทางเข้ามาจะเป็นสินค้าและบริการด้านคหกรรมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ สถาบันที่เกี่ยวข้อง กับคหกรรมศาสตร์โดยตรง ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรม อาชีวศึกษา ฯลฯ ได้พยายามเร่งพัฒนางานอาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อสนองความต้องการของ สังคมทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 น : 203)

นอกจากนี้รัฐนี้ ราชโรจน์ และชวดี กาญจนันฐิติ ได้นำเสนอตัวอย่างอาชีพและสถานที่ ทำงานตามแขนงหรือสาขาคหกรรมศาสตร์ไว้ดังนี้ (รัฐนี้ ราชโรจน์ และชวดี กาญจนันฐิติ. 2531: 285)

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่างอาชีพและสถานที่ทำงานตามแขนงหรือสาขาคุณธรรมศาสตร์

สายงาน	ตัวอย่างอาชีพ	สถานที่ทำงาน
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	นักออกแบบเสื้อผ้า ช่างตัดเสื้อ ผู้ควบคุมคุณภาพ ผ้า เส้นใย เสื้อสำเร็จรูป ฝ่ายจัดซื้อ	ร้านตัดเสื้อ โรงงานผลิตเสื้อสำเร็จรูป โรงงานทอผ้า ฯลฯ
อาหารและโภชนาการ	นักโภชนาการ นักวิทยาศาสตร์การอาหาร ผู้จัดบริการอาหาร นักวิเคราะห์อาหาร ผู้ควบคุมคุณภาพอาหาร ผู้ผลิตอาหาร	โรงงานผลิตอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร โรงพยาบาล กระทรวง ทบวง กรม สถานพักฟื้น คลินิก ฯลฯ
พัฒนาการครอบครัว และเด็ก	เจ้าหน้าที่ผู้จัดการสถานรับเลี้ยงเด็ก นักแนะแนวครอบครัว ผู้ดูแลเด็ก คนสูงอายุ คนป่วย คนพิการ	สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาล คลินิก สถานพักฟื้น มูลนิธิ สมาคม ฯลฯ
การจัดและตกแต่งบ้าน การจัดการบ้านเรือน	นักออกแบบตกแต่งบ้าน ผู้ผลิตเครื่องตกแต่งบ้าน ผู้แทนจำหน่ายปลั๊ก, ส่อง แม่บ้านหรือผู้จัดการแผนก	บริษัทรับตกแต่งภายใน กรม กระทรวงต่าง ๆ
การศึกษาเผยแพร่และ งานบริโภคศึกษา	ผู้สอน, พัฒนาการ เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร นักหนังสือพิมพ์ นักเขียนบทความ ผู้จัดรายการทางโทรทัศน์	โรงเรียน วิทยาลัย มูลนิธิ สมาคม สถาบัน กระทรวง ทบวง กรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งงาน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทางด้านคหกรรมซึ่งเป็นที่ต้องการของแต่ละหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจพร้อมทั้งคุณวุฒิทาง การศึกษา และหน้าที่งานในตำแหน่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการเลือกดังนี้ (พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข. 2535 ก : 63 – 69)

ตารางที่ 2.2 แสดงตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านคหกรรม หน่วยงาน พร้อมทั้ง คุณวุฒิทางการศึกษาและหน้าที่งานในตำแหน่ง

ตำแหน่ง	หน่วยงาน	วุฒิ	หน้าที่
	<u>กรมพัฒนาชุมชน</u>		
	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 1	ปวช. ช่างตัดเสื้อ, คหกรรม, ศิลปหัตถกรรม	สำรวจข้อมูลในเขตพัฒนา ชุมชน แนะนำให้ความรู้
	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 2	ปวช. ช่างตัดเสื้อ, คหกรรม, ศิลปหัตถกรรม	ในด้านคหกรรมศาสตร์
	<u>กรมราชทัณฑ์</u>		
	เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1	ปวช. ทุกสาขาวิชา	ให้การฝึกสอนอบรมวิชาชีพ
	เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 2	ปวส. ทุกสาขาวิชา	แก่ผู้ต้องขัง
	เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 3	ปริญญาตรีทุกสาขา	ควบคุมอาหาร
	เจ้าหน้าที่อบรมและ ฝึกวิชาชีพ 1	ปวช. ทุกสาขา	
	เจ้าหน้าที่อบรมและ ฝึกวิชาชีพ 2	ปวส. ทุกสาขา	
	เจ้าหน้าที่อบรมและ ฝึกวิชาชีพ 3	ปริญญาตรีทุกสาขา	
	<u>กรมประชาสงเคราะห์</u>		
	เจ้าหน้าที่อบรมฝึกวิชาชีพ 1	ปวช. คหกรรมฯ, อาหาร- โภชนาการ, ผ้าและเครื่อง - แต่งกาย	อบรมวิชาชีพแก่ผู้รับการ สงเคราะห์ตามสถาน สงเคราะห์ต่าง ๆ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ตำแหน่ง หน่วยงาน	วุฒิ	หน้าที่
เจ้าหน้าที่อบรมศึกษาศาสตร์ 2 เจ้าหน้าที่อบรมศึกษาศาสตร์ 3	ปวส. คหกรรมฯ, อาหาร- โภชนาการ, ผ้าและเครื่อง- แต่งกาย ปริญญาตรีคหกรรมฯ, อาหาร- โภชนาการ, ผ้าและเครื่อง- แต่งกาย	
<u>สำนักเร่งรัดพัฒนาชนบท</u> เจ้าหน้าที่เร่งรัดพัฒนา	ปวช., ปวส.อาหาร โภชนาการ คหกรรมฯ, ผ้าและเครื่องแต่ง- กาย	แนะนำวิชาความรู้โดยนำ วิชาคหกรรมไปใช้กับชาว ชนบทเพื่อพัฒนาครอบครัว ให้มีการกินคืออยู่ดีมี ความสุข
<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u> <u>กรมส่งเสริมการเกษตร</u> เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร	ปวช. คหกรรมทั่วไป ปวส. คหกรรมทั่วไป	แนะนำและส่งเสริม อาชีพต่าง ๆ แก่แม่บ้าน ส่งเสริมการผลิตและการ กินอาหารที่มีคุณค่าและ มีประโยชน์ให้กับคนใน ครอบครัว
<u>กระทรวงสาธารณสุข</u> เจ้าหน้าที่โภชนาการ 1 เจ้าหน้าที่โภชนาการ 2	ปวช. คหกรรมฯ, อาหารและ- โภชนาการ ปวส. คหกรรมฯ, อาหารและ- โภชนาการ	ส่งเสริมโภชนาการควบ คู่ไปกับการดูแลสุขภาพ ฝึกอบรมและแนะนำตาม ศูนย์บริการต่าง ๆ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ตำแหน่ง	หน่วยงาน	วุฒิ	หน้าที่
เจ้าหน้าที่โภชนากร 3		ปริญญาตรีคหกรรมฯ, อาหาร-และโภชนาการ	
<u>กรมการแพทย์</u> เจ้าหน้าที่โภชนากร 1		ปวช. อาหารและโภชนาการ, คหกรรมฯ	เกี่ยวกับด้านอาหารและโภชนาการ
เจ้าหน้าที่โภชนากร 2		ปวส. อาหารและโภชนาการ, คหกรรมฯ	
เจ้าหน้าที่โภชนากร 3		ปริญญาตรี อาหารและโภชนาการ, คหกรรมฯ	
เจ้าหน้าที่กายภาพบำบัด		ปวส. คหกรรมฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า	กายภาพบำบัด
<u>รัฐวิสาหกิจ</u> องค์การอาหาร สำเร็จรูป องค์การส่งเสริม การท่องเที่ยว การรถไฟแห่งประเทศไทย		ปวช., ปวส., ปริญญาตรี อาหารและโภชนาการ ปวช., ปวส., ปริญญาตรี อาหารและโภชนาการ ปวช., ปวส. อาหารโภชนาการ	ถนอมอาหาร กำหนดอาหารและ ประกอบอาหาร กำหนดอาหาร ทำอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับในส่วนของธุรกิจเอกชนนั้น พิณฑิพย์ บริบูรณ์สุข ได้รวบรวมไว้ ดังนี้
(พิณฑิพย์ บริบูรณ์สุข. 2535 ข : 68 – 69)

ตารางที่ 2.3 แสดงตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านคหกรรมหน่วยงานในส่วนของ
ธุรกิจเอกชน

สถานประกอบการ	งานที่ทำ	ตำแหน่ง
โรงงานอุตสาหกรรมทอผ้า	เจ้าหน้าที่ควบคุมตรวจสอบเส้นใย นักออกแบบลายผ้า	นักออกแบบ
โรงงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบควบคุมการตัดเย็บ นักออกแบบเสื้อผ้า	นักออกแบบ
โรงงานทำขนมปัง	ผู้ปรุงและให้ส่วนผสมอาหาร	นักปรุงอาหาร นักกำหนดอาหาร
โรงงานทำแยม	ผู้ปรุงอาหารและตรวจสอบ	นักปรุงอาหาร นักกำหนดอาหาร
โรงพยาบาลเอกชน	เจ้าหน้าที่กำหนดและควบคุมอาหารสำหรับผู้ป่วย	โภชนากร
โรงเรียนเอกชน	ควบคุมอาหารกลางวัน สอนคหกรรมศาสตร์	โภชนากร
สถานที่รับเลี้ยงและดูแลเด็ก	ผู้กำหนดอาหาร เลี้ยงดูให้การอบรมสั่งสอนเด็ก	โภชนากร
สถานดูแลคนชรา	ควบคุมอาหาร	โภชนากร ผู้ดูแลคนชรา
สถานพักผ่อน	ควบคุมอาหาร	โภชนากร ผู้ดูแลคนพักผ่อน

ดังนั้นในการเลือกอาชีพคหกรรมศาสตร์จึงเป็นปัญหาหนึ่งของผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา มักจะมีความกังวลใจอยู่เสมอ ก็คือ การวางแผนทางชีวิตของตนเอง ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จากสภาวะทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ระบบการศึกษา ตลอดจนโลกกว้างทางอาชีพที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทำให้นักศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองเตรียมตัวให้พร้อม เพื่อให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์

ความเคลื่อนไหว และมองเห็นทิศทางการพัฒนาตนเอง ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว มีเป้าหมายการตัดสินใจที่แน่นอนในการเลือกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็อาชีพอิสระ อาชีพที่ดองพึ่ง หรือเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ได้แก่ การทำงานเอกชน รัฐบาล การเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ จะต้องเริ่มที่การเลือกอาชีพที่จะใช้ในการดำรงชีวิตตั้งแต่บัดนี้ต่อไปจนตลอดชีวิต (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ช : 210)

2.3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

นักจิตวิทยาสนใจในการศึกษาพัฒนาการทางอาชีพ และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ทั้งนี้เพราะการเลือกอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ส่วนหนึ่งของความสำเร็จของการมีชีวิตขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความสำเร็จในอาชีพการงาน ดังนั้น การเลือกอาชีพที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง จึงให้โอกาสแก่บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพการงานและชีวิต

ทฤษฎีการเลือกอาชีพที่นิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการแนะแนวอาชีพแก่เด็กและเยาวชนมี

4 ทฤษฎี ได้แก่

1. ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
2. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอดแลนด์
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์
4. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์

1. ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Traits and Factor Theory)

1.1 หลักการทฤษฎีนี้มีหลักการว่า บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยการวิเคราะห์ตนเอง และอาชีพประกอบกัน ดังนั้นแต่ละคนจึงเหมาะสมกับอาชีพและเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน เพราะมนุษย์แต่ละคนแตกต่างกัน

1.2 องค์ประกอบในการวิเคราะห์ตนเอง และอาชีพ พบว่าองค์ประกอบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์ตนเอง บุคคลจะวิเคราะห์องค์ประกอบของตนเอง ในเรื่องความถนัด และสติปัญญา บุคลิกภาพและการปรับตัว ความสนใจ ค่านิยม ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ภายนอกตัวที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ ครอบครัว (อาชีพ สถานะ ทางเศรษฐกิจ และสังคม) บุคคลที่อยู่แวดล้อม (ครู ญาติ เพื่อน นักแนะแนว) ถิ่นที่อยู่อาศัย และค่านิยมของสังคม (ค่านิยมเรื่องอาชีพและค่าครองชีพต่างกันระหว่างชนบทกับในเมือง)

1.2.2 การวิเคราะห์อาชีพ ข้อมูลที่บุคคลสะสมเกี่ยวกับอาชีพ เช่น ลักษณะงาน อาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ความมั่นคง รายได้และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น

1.2.3 การใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยผสมผสานข้อมูลที่ได้จาก การประเมินผลตนเอง และการวิเคราะห์อาชีพแล้วจึงพิจารณาตัดสินใจ

1.3 การนำไปใช้ เอ็ม แคมป์ สรุปข้อคิดในการนำทฤษฎีนี้ไปใช้แนะแนวอาชีพบุคคล ดังนี้

1.3.1 คนแต่ละคนไม่ได้เหมาะกับทุกอาชีพ

1.3.2 ควรให้บุคคลได้เรียนรู้วิธีการเลือกอาชีพที่เหมาะสมตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น

1.3.3 การเลือกอาชีพของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางเลือกสาขาวิชาที่ศึกษา

1.3.4 ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือบุคคล อาจเลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสม และเสียเวลามาก ในการเลือกอาชีพ

1.3.5 การเลือกอาชีพที่จะให้เหมาะสมกับตนเอง และประสบความสำเร็จ ต้องมีการวาง โครงการล่วงหน้า

1.3.6 องค์ประกอบของบุคคลที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ บุคลิกภาพ ฯลฯ มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพเด็กควรมีการเก็บข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ช : 211)

2. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

เจ แอล ฮอลแลนด์ (J.L. Holland) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน แห่งมหาวิทยาลัย จอร์จทาวน์ ฮอฟกิน ทฤษฎีอาชีพของเขาปรากฏว่าเป็นที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1959 บนสมมุติฐานที่ว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะสะท้อนผ่านการเลือกอาชีพของเขา

เหตุผลของการเลือกอาชีพ เกิดจากการผสมผสานของความคิดที่บุคคลมีต่อตัวเอง และความเข้าใจของเขามีต่ออาชีพที่เลือกกว่าเป็นอย่างไร ตัวอย่างเช่น เราคิดว่าเราชอบบริการผู้อื่น (นี่เป็นความคิดที่มีต่องานอาชีพ) และรู้ว่าอาชีพประชาสัมพันธ์ต้องทำหน้าที่ให้บริการผู้อื่น (นี่เป็นความคิดที่มีต่องานอาชีพ) อาจจะเลือกประกอบอาชีพประชาสัมพันธ์เพราะตรงกับลักษณะทางบุคลิกภาพของเรา

ฮอลแลนด์ มีความเชื่อว่ามนุษย์เมื่อเวลาจะเลือกประกอบอาชีพอะไรก็ตาม มักจะมีความเข้าใจคร่าว ๆ เกี่ยวกับอาชีพเหล่านั้นมาบ้างแล้ว อาจจะถูกหรือผิดก็ได้ เช่น บางคนเมื่อนึกถึงอาชีพเลขานุการ อาจนึกถึงแต่ในด้านงานเบา ๆ โก้หรู แต่งตัวสวยงามเฉิดฉาย แต่หารู้ไม่ว่าเลขานุการนั้นเป็นอาชีพให้บริการ รับคำสั่ง และต้องทำงานหนัก ฮอลแลนด์กล่าวว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ นี้แหละ เป็นตัวชี้ให้เราอยาก หรือไม่อยากเข้าสู่อาชีพนั้น ฮอลแลนด์จึงพยายามเขียนรายชื่ออาชีพต่าง ๆ มากมายเพื่อศึกษาว่า บุคคลมีความเข้าใจกับอาชีพแต่ละอาชีพอย่างไร ถ้าเกิดชอบ หรือพอใจในอาชีพใด อาจเป็นดัชนีแสดงถึงบุคลิกภาพ หรือแนวโน้มของการใช้ชีวิตตามวิถี

ทางนั้น

ทฤษฎีของฮอลแลนด์ แบ่งเป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ 4 ข้อดังนี้ คือ

1. มนุษย์ใช้อาชีพ เป็นเครื่องแสดงออกทางบุคลิกภาพ ถ้าเลือกอาชีพใด ย่อมแสดงว่าบุคลิกภาพจะออกมาในทิศทางนั้นด้วยเช่นกัน
2. ทุกคนมีความคิดบางอย่างเกี่ยวกับอาชีพแทบจะทุกอาชีพ แนวคิดทางอาชีพ เหล่านี้ อาจถูกต้องตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ แต่ไม่ว่าจะถูกหรือผิด ความคิดเหล่านั้นล้วนมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลทั้งสิ้น
3. บุคคลที่เลือกอาชีพได้ตรงกับลักษณะทางบุคลิกภาพ มักจะมีความพึงพอใจในงานอาชีพนั้นซึ่งถ้าความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมทางงานอาชีพมีมากเท่าใดก็ยิ่งจะมีความสุขในการทำงานมากขึ้นเท่านั้น
4. บุคคลที่เลือกประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน ย่อมมีลักษณะทางบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันด้วย ดังนั้น จึงมีวิธีได้คอบหรือแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพทางอาชีพขึ้นในแต่ละอาชีพ (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ฃ : 212)

ตารางที่ 2.4 รูปแบบของบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ

รูปแบบบุคลิกภาพ	อาชีพที่สนใจ
1. บุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ใช้พลังกำลังเป็นกิจกรรมรูปธรรม ไม่ซับซ้อน	กสิกร ช่างเทคนิค นักกีฬา
2. บุคคลที่ชอบกิจกรรมใช้ความคิดในการแก้ปัญหาเป็นนักวิชาการ	นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักคำนวณ โภชนาการ นักวิทยาศาสตร์การอาหาร
3. บุคคลที่ชอบสังคม แสดงตัวชอบสนทนา รื่นเริง	ครู นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตบำบัด ผู้ดูแลเด็กและผู้สูงอายุ
4. บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผนเป็นคนประณีต ชืดประเพณีนิยม ไม่ยึดหยุ่น หย่อนปรน	เลขานุการ บรรณรักษ์ เจ้าหน้าที่สารบรรณ แม่บ้าน
5. บุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้นำชอบชักจูงผู้อื่นชอบแสดงตัว และเชื่อมั่นในตนเอง	นักธุรกิจ นักโฆษณา ด้านเสื้อผ้า นักการเมือง นักประชาสัมพันธ์ ผู้จัดการ พัฒนาการ
6. บุคคลชอบความงาม รักศิลปะ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มักชอบทำตามใจปรารถนา	ช่างศิลปะ สถาปนิก มัณฑนากร นักประพันธ์ นักประดิษฐ์ นักออกแบบเสื้อ (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ฃ : 216)

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์

แอนนี่ โรว์ เป็นนักจิตวิทยาคลินิก แต่มีความสนใจต่องานทางด้านพัฒนาการทางอาชีพ จนกระทั่งได้ตั้งทฤษฎีอาชีพขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1957 และต่อมาได้รับการปรับปรุงในปี ค.ศ. 1964

สิ่งที่โรว์สนใจศึกษาเป็นเรื่องของบุคลิกภาพ ภูมิหลัง ความถนัด รวมทั้งความฉลาดที่ เกี่ยวพันกับการเลือกอาชีพของกลุ่มบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ยังได้นับเรื่องความ สำคัญของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และความต้องการ ที่มีผลต่อการเลือกทิศทางการอาชีพของบุคคล ตลอดจนความแตกต่างของบุคคลในการเข้าสู่อาชีพนั้นว่า มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในวัย เด็ก โดยเฉพาะอิทธิพลการเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีต่อลูก

ทฤษฎีของโรว์ มีหลักใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

1. พันธุกรรม จะเป็นตัวกำหนดและจำกัดการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ แต่ คุณลักษณะบางอย่างไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของพันธุกรรมมากนัก ตัวอย่างเช่น ความฉลาดอาจจะถูก กำหนดโดยพันธุกรรมมากกว่าเรื่องความสนใจ หรือทัศนคติซึ่งจะถูกกำหนดโดยสิ่งแวดล้อมหรือ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ของบุคคลมากกว่า
2. วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ประกอบกับประสบการณ์เฉพาะตัวของเด็กแต่ละคนจะเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการพัฒนาของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้จากพันธุกรรม
3. ประสบการณ์ของความพึงพอใจ หรือความคับข้องใจในวัยเยาว์ จะเป็นตัวกำหนด ทิศทางความสนใจของบุคคล และความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองนั่นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นความต้องการที่รุนแรงของบุคคล และเมื่อสามารถตอบสนองได้ก็จะยิ่งทำให้บุคคลมีความพึงพอใจสูงขึ้นตามไปด้วย
4. แบบแผนความสนใจที่เด่นชัด จะถูกกำหนดโดยพลังทางจิต
5. แรงจูงใจในอันที่จะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลขึ้นอยู่กับระดับความต้องการ และความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการนั้น

อย่างไรก็ตามแนวความคิดของโรว์ พอจะสรุปได้ว่า บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน และให้เหมาะแก่บุคลิกภาพการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีของโรว์ มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการตอบสนองความต้องการตามขั้นตอน ของ มาสโลว์ที่กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็นขั้น โดยเริ่มจากความต้องการทางกาย ความรัก ความปลอดภัย การมีส่วนร่วม ความยกย่องนับถือ จนถึงขั้นความเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้

เด็กจะได้รับการตอบสนองความต้องการหรือไม่ อย่างไร ขึ้นอยู่กับวิธีการเลี้ยงดู และ อบรมเด็กของพ่อแม่และผู้ปกครอง ผลของการตอบสนองความต้องการก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เพราะบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ และสนองความต้องการของตน (ประเชิญ ครูไพศาล, 2537 ฎ : 217)

4. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์

อาร์ เอช เซฟเฟอร์ (ประเวณี ทรุไพศาล. 2537 ฎ : 220 - 221) มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของบุคคล ดังนี้

4.1 หลักการ บุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของคน ถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

4.2 องค์ประกอบความต้องการที่เซฟเฟอร์ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ มีดังนี้

- 4.2.1 การยอมรับจากบุคคลอื่นทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
- 4.2.2 การแสดงความคิดริเริ่มในการดำเนินกิจการต่าง ๆ
- 4.2.3 ความรัก และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- 4.2.4 การควบคุมผู้อื่น มีอำนาจเหนือผู้อื่น
- 4.2.5 การประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
- 4.2.6 การช่วยเหลือผู้อื่น
- 4.2.7 การแสดงตน
- 4.2.8 การปฏิบัติตามค่านิยมที่ยึดถือ
- 4.2.9 การทำตามผู้อื่น ไม่ต้องรับผิดชอบมาก
- 4.2.10 สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม
- 4.2.11 การเป็นตัวของตัวเอง ทำงานอิสระ
- 4.2.12 ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รายได้ที่เหมาะสม

4.3 การนำไปใช้ ความสุขความสำเร็จในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับว่า อาชีพที่ทำนั้นสนองความต้องการได้ขนาดไหน

ทฤษฎีการเลือกอาชีพดังกล่าวข้างต้นนั้น ควรจะนำมาผสมผสานกันกับทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ได้ข้อสรุป อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการเลือกอาชีพดังนี้

1. ความต้องการของบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ บางคนต้องการมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นมาก ต้องการอาชีพที่จะได้ใกล้ชิดกับผู้อื่น บางคนต้องการอยู่ตามลำพังและบางคนต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จึงต้องเลือกอาชีพที่มีความมั่นคง รายได้สม่ำเสมอ

ถ้าประกอบอาชีพอย่างหนึ่งแล้วพบว่า ไม่เป็นตามคาดหวัง อาจทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนอาชีพได้ บางคนความต้องการเปลี่ยนจากเดิม จึงต้องเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ตอบสนองความต้องการใหม่นั้น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เด็กได้รับ จะมีอิทธิพลต่อเจตคติและการเลือกอาชีพของเด็ก

3. องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพทั้งสิ้น ฐานะเศรษฐกิจต่ำทำให้เลือกอาชีพเร็ว รายได้สูง และการศึกษาสูงมีโอกาสเลือกอาชีพมาก และระดับสูงขึ้น ส่วนสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยเฉพาะหน่วยสังคมใกล้ชิด เช่น พ่อ

แม่ เพื่อน ครู เป็นต้น (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ชู : 217)

2.3.3 ข้อกำหนดและแนวทางในการพิจารณาเลือกอาชีพแขนงต่าง ๆ

อมรรักษ์ เจริญชัย กล่าวถึงแนวทางทั่วไปในการเลือกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นแขนงงานอาชีพใด จะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

2.3.3.1 คุณวุฒิ หน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ส่วนมากเมื่อจะประกาศรับสมัครงาน มักกำหนดคุณวุฒิไว้ เช่น ปวช., ปวส., ปริญญาตรี อาจจะมีถึงปริญญาโท และปริญญาเอก

คุณวุฒิระดับประกาศนียบัตร (ปวช., ปวส.) ได้แก่ ตำแหน่งงานในแขนงต่าง ๆ ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ระดับตำบล
- พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป
- อาหารกึ่งสำเร็จรูป
- คอกไม้ประดิษฐ์
- พนักงานห้องอาหารและห้องพักในโรงแรม

ฯลฯ

คุณวุฒิระดับปริญญาตรี ได้แก่ ตำแหน่งงานในแขนงต่าง ๆ ดังนี้

- งานสอน
- นักวิจัย
- โภชนาการ
- นักวิจัยทางอาหาร, เส้นใย
- ผู้จัดการสินค้าในห้างสรรพสินค้า
- ผู้สาริตเครื่องใช้ในบ้าน

ฯลฯ

ดังนั้น จึงควรศึกษาหาความรู้ เพื่อเตรียมตัวไว้ใช้ในเวลาทำงาน ไม่ว่าจะเลือกอาชีพใดก็ตามทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน

2.3.3.2 ความรู้และทักษะ งานอาชีพทุกแขนงต้องการทั้งความรู้ และทักษะ โดยเฉพาะสำหรับงาน แต่ละแขนงที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ มีการสำรวจ ความสนใจ และความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาวิชาการสาขาใด

ด้านความรู้ งานอาชีพทางคหกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น

ครู - อาจารย์ นักการศึกษา : ต้องรู้เรื่องหลักการสอน วิธีสอนแบบ

ต่าง ๆ เทคนิค การผลิตสื่อ การสอน

แบบใหม่ ๆ ตลอดจนการใช้คอมพิวเตอร์
ช่วยสอน

- นักโภชนาการ : ต้องมีความรู้ทางด้านอาหารและ
โภชนาการ ชีวเคมี เคมีทั่วไป และ
วิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ
- นักออกแบบเสื้อผ้า : ต้องมีความรู้ทางด้านศิลปะ หลักการออกแบบ
และ การออกแบบเสื้อผ้า
- ผู้อำนวยการสินค้า : ต้องมีความรู้เรื่องธุรกิจ เช่น การบัญชี
การตลาด การคาดคะเนความต้องการของ
ลูกค้า แนวการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่น
การจัดการบุคคล และการประชาสัมพันธ์
สัมพันธภาพ เป็นต้น

ด้านทักษะ งานอาชีพหลาย ๆ แขนง ต้องการทักษะการทำงานที่ต้อง
เกี่ยวข้องกับคนอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น

- ครู - อาจารย์ : ต้องทำงานกับนักเรียน นักศึกษา และผู้
ปกครอง
- พัฒนาการ, เจ้าหน้าที่ : ต้องติดต่อกับกลุ่มแม่บ้าน เยาวชน
ประชาสงเคราะห์, สมาชิกของครอบครัวในชุมชน
- นักสังคมสงเคราะห์
พนักงานสาธิต : ต้องติดต่อกับกลุ่มแม่บ้าน ลูกค้า เป็นต้น

สำหรับทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นในอาชีพแขนงต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะฝีมือช่าง
จะต้องมี ความประณีต ถูกต้อง รวดเร็ว ไม่ว่าจะตัดเย็บเสื้อผ้า ออกแบบเครื่องแต่งกาย
ประกอบอาหาร ประดิษฐ์ดอกไม้ งานในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์อาหาร-หรือเส้นใย ถ้าวิน
แล้วแต่ต้องฝึกฝีมือให้ชำนาญ นอกจากนั้น ยังต้องมีทักษะความเป็นผู้นำ ตลอดจนสามารถใน
ด้านต่าง ๆ และคุณสมบัติส่วนตัวด้วย ได้แก่ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งการพูดและการ
เขียน ความสามารถในการวิเคราะห์งาน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ และคุณสมบัติส่วนตัว เช่น
ความคิดริเริ่ม ความกระตือรือร้น การมุ่งมั่นตั้งใจทำงานและความพยายามปรับปรุงตนเอง

2.3.3.3 ประสพการณ์ ในการสมัครเข้าทำงานแต่ละแห่ง สถานประกอบการ มัก

จะถามว่าเคยทำงานหรือฝึกงานที่ไหนมาก่อนหรือไม่ ถ้าเคยทำงานลักษณะคล้ายคลึงกับงานที่จะ
สมัครมาบ้าง ผู้จ้างจะรับเข้าทำงานมากกว่าคนที่ไม่เคยทำงานที่ไหนมาก่อนเลย งานแต่ละแขนงจะ
ระบุประสพการณ์ไว้ต่าง ๆ กัน เช่น

- งานครู : รับผู้ที่เคยฝึกสอนมาแล้ว
- งานสาขาอาหาร : จะต้องผ่านการฝึกงานจัดอาหารในร้าน

โภชนาการ	อาหารของสถานศึกษาหรือภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ โรงแรม, ภัตตาคาร
นักออกแบบเครื่องแต่งกาย	: ควรจะมีแฟ้มรวบรวมผลงานการออกแบบของตนเองเพื่อแสดงเมื่อไปสมัครงาน
ผู้สาคัดเครื่องใช้ในครัว	: ต้องเคยฝึกงานสาธิตมาก่อน เป็นต้น

นอกจากนี้ ขณะกำลังศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาสามารถหาประสบการณ์ โดยทำงานนอกเวลาเรียนหรือฝึกงานภาคฤดูร้อน ซึ่งการทำงานดังกล่าวช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต

2.3.3.4 ตลาดแรงงาน ตลาดแรงงานจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในช่วงที่นักศึกษาเริ่มเรียนจนถึงเมื่อสำเร็จการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตด้วย สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาคือสอบถามความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับตำแหน่งที่เปิดรับว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงไร เช่น ไปร่วมงานวันนัดพบแรงงาน สอบถามจากแผนกแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ตรวจสอบสถิติข้อมูลจากกรมแรงงานและสภาการศึกษา หมั่นตรวจดูประกาศรับสมัครงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จากทางหน้าหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ตรวจสอบความชอบและความถนัดของตนเอง ไม่ใช่พิจารณาแต่ความต้องการของตลาดแรงงานอย่างเดียว ถ้าได้ทำงานแต่ไม่มีความสุขกับงานก็ไม่เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง และจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานเท่าที่ควร

2.3.3.5 ความถนัด คนเราทุกคนมีความสามารถพิเศษในเรื่องบางอย่าง มีน้อยคนนักที่จะมีความสามารถในทุกเรื่อง ประการแรก ต้องพิจารณาความสามารถของตนเองก่อน ในด้านความรู้ เช่น บางคนมีความสามารถพิเศษในวิชา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือสามารถติดต่อกับคนอื่นได้ดี ส่วนในด้านความชอบ บางคนชอบ บางคนอาจชอบทางด้านศิลปะ การวาดรูป การออกแบบงานประดิษฐ์ หรือชอบเด็ก เข้ากับเด็กได้ดี ความสามารถเหล่านี้เหมาะกับงานอาชีพสาขาวิชาต่าง ๆ ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทั้งสิ้น ดังนั้นการเลือกงานอาชีพในแขนงที่เรามีความถนัด ความสามารถพิเศษโดยเฉพาะ จะรู้สึกพอใจ มีความสุขกับงาน สามารถก้าวหน้าในการทำงาน เพราะมีผลงานดีกว่าคนอื่น ๆ ระยะเวลาทำงานในชีวิตของเรา เป็นระยะเวลาที่ยาวนานที่สุด คนที่มีความสุข ความสำเร็จ คือ คนที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความพอใจกับงาน

2.3.3.6 ความสนใจ ความสนใจและความต้องการส่วนตัวเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้และยังช่วยให้ทำงานได้ผลดี ให้ความสุขแก่ชีวิตอีกด้วย

การพิจารณาความสนใจส่วนตัวคือการประเมินตนเองอย่างรอบคอบก่อนที่จะวางแผนการประกอบอาชีพ เช่น พิจารณาว่าชอบงานที่รายได้ดีหรือพอใจที่จะมีพอกินพอใช้ ชอบเป็นคนมีชื่อเสียงหรือชอบทำงานเงียบ ๆ ไม่ต้องให้ใครมารู้จัก ชอบทำงานที่ต้องเดินทางไปต่างจังหวัดหรือชอบเพราะงานนั้นได้แต่งตัวสวย ชอบทำงานติดต่อกับคนอื่น หรือชอบทำคนเดียว ชอบย้ายที่ทำงานบ่อย ๆ หรือชอบทำงานที่ใกล้บ้านอยู่กับบิดามารดา และต้องการมีทรัพย์สินเครื่องเรือน

เครื่องใช้ เครื่องแต่งตัวหรูหรา หรือชอบแบบเรียบ ๆ เป็นต้น เมื่อเรามีความสนใจในสิ่งใดที่แน่นอนแล้ว การจะเลือกอาชีพก็ง่ายขึ้น ได้ทำงานที่ถูกใจ ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ชีวิตการทำงานก็ราบรื่น ประสบความสำเร็จ และมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2.3.3.7 ลักษณะการดำรงชีวิตที่ชอบ การดำรงชีวิตแต่ละคน ย่อมไม่เหมือนกัน ส่วนมากมักใช้เวลาว่าง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา เลี้ยงสัตว์ ปลูกต้นไม้ งานประดิษฐ์ เย็บ ปัก ถัก ร้อย ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความชอบ ความพอใจของแต่ละบุคคล ในสภาพของครอบครัวก็ย่อมแตกต่างกันออกไปเช่นเดียวกันดังนั้น การดำรงชีวิตโดยปกติประจำวันของเรา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการเลือกอาชีพ เช่น ถ้าครอบครัวทำอาหารรับประทานเอง รับประทานอาหารพร้อม ๆ กัน ใช้เวลาร่วมกันตอนเช้า เช่น วันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เวลาทำงานระหว่าง 8.00 น. - 17.00 น. จะต้องทำงานราชการหรืองานที่มีเวลาทำงานตรงกับเวลาราชการ ไม่เหมาะที่จะทำงานโรงแรม ห้างสรรพสินค้า งานดูแลนักท่องเที่ยว โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งงานดังกล่าวอาจจะเข้าสายเลิกดึก เวลาและวันหยุดไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับนายจ้าง ที่มีข้อตกลงซึ่งกันและกันในแต่ละแห่ง จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

2.3.3.8 สถานที่ทำงาน สถานที่ทำงานมีทั้งในเมืองและชนบท ซึ่งเป็นการยากที่จะเลือกงานได้ดั่งใจ งานที่ดีที่สุดอาจจะต้องอยู่ไกลบ้านยังไม่เลือกที่เท่าไรยังมีโอกาสที่จะได้งานดีงานที่มีโอกาสก้าวหน้ามากขึ้นเท่านั้น บางคนไม่ยอมทำงานในชนบท แม้ว่าจะเป็นบ้านเกิดของตนเอง ถ้ามีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะต้องทำงานใกล้บ้านหรือที่ใดที่หนึ่ง อาจมีปัญหาก็จะได้งานดี ประสงค์ต้องเตรียมใจที่จะอยู่ที่ไหนก็ได้ จึงจะหางานได้ง่ายและมีโอกาสก้าวหน้ามากขึ้น การทำงานใกล้บ้านนั้นได้รับประโยชน์ตรงที่ว่าไม่ต้องหาที่พักอาศัย ไม่ต้องปรับตัว สะดวกสบาย อาจไม่ต้องทำงานบ้านมีคนเฝ้าบ้านให้ เป็นต้น แต่อาจไม่มีงานที่เราถนัดและทำได้ดีในบริเวณดังกล่าว

ลักษณะงานนั้นมีหลายประเภท เช่น งานสารพัดอาหาร ออกแบบเครื่องแต่งกาย แนะนำสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า มักอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ งานพัฒนากร เกษกิจเกษตร เป็นงานในชนบท รับราชการตามหน่วยงานต่าง ๆ ครู - อาจารย์ เป็นงานไม่แน่นอนว่าจะต้องไปอยู่ที่ไหน ซึ่งแหล่งงานตลอดจนตำแหน่งงานจะติดต่อสอบถามได้จากกองการเจ้าหน้าที่ ทบวง กระทรวง กรมต่าง ๆ กรมแรงงานและหน่วยแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2.3.3.9 รายได้ที่คาดหวัง นักศึกษาส่วนมากต้องการมีรายได้ดีเมื่อทำงาน ไม่ควรคิดถึงในเรื่องนี้มากนัก จนผู้ที่รับเข้าทำงานอาจมีความรู้สึกว่าเป็นคนเห็นแก่เงินมากเกินไป ซึ่งมักแสดงความคิดเห็นแก่ตัวในเวลาทำงานด้วย การทำงานด้วยความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ผลงานเป็นที่พอใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เมื่อผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างเห็นผลงานก็จะได้รับการพิจารณาความดีความชอบให้เอง จึงควรให้ความสำคัญกับงานมากกว่าเงินเดือน เมื่อตำแหน่งการงานก้าวหน้าขึ้น เงินเดือนก็จะเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2.3.3.10 สภาพการทำงาน สภาพการทำงานมีแตกต่างกันในแต่ละงาน นับตั้งแต่เวลาทำงาน เริ่มทำงาน เลิกงาน ทำงานล่วงเวลาและวันหยุด สถานที่ทำงาน สภาพในที่ทำงาน การควบคุมงาน การจัดระบบงาน การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จำนวนผู้ร่วมงาน ความรับผิดชอบของงานอาชีพ ตลอดจนการแต่งกาย เป็นต้น

เวลาทำงาน

งานทางด้านเสื้อผ้า แฟชั่น โรงแรม ภัตตาคาร งานดังกล่าวจะมีลูกค้ามาก ในช่วงสายเย็น คำ จนกระทั่งถึงต้องบริการให้การต้อนรับ อำนวยความสะดวกตลอดเวลาการเริ่มงานมักจะสาย เลิกงานค่ำหรือตีมาก

งานที่เกี่ยวข้องกับสถานรับเลี้ยงเด็ก เวลาเริ่มงานเช้า เลิกงานเย็น เพราะต้องรับเด็กตั้งแต่ก่อน 7.00 นาฬิกา และกว่าผู้ปกครองจะรับเด็กคนสุดท้ายกลับไปอาจจะเย็นถึง 18.00 นาฬิกา

งานอาชีพครู คู่มือเหมือนจะทำงานเพียง 8.00 - 15.00 นาฬิกา มีวันหยุด เสาร์ - อาทิตย์ และปิดภาคเรียน แต่โดยทางปฏิบัติแล้วงานครูนั้นกว้างขวางมาก ครูต้องเตรียมการสอนตรวจการบ้าน ให้คำปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครอง ต้องร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาและชุมชน มีการประชุมสัมมนาทางด้านพัฒนา ฯลฯ ส่วนใหญ่จะต้องทำงานล่วงเวลา ใช้วันหยุด วันเสาร์-อาทิตย์ และปิดภาคเรียนแล้วแต่กรณีขณะทำการสอนก็ต้องเอาใจใส่ดูแลนักเรียน นักศึกษาเป็นจำนวนมากให้ได้รับความรู้ ทักษะ โดยทั่วถึงกัน

นอกจากนี้เรื่องของเวลาซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานที่ทำงานด้วย งานตัดเย็บเสื้อผ้า ต้องมีการจัดตกแต่งร้าน ดูแลร้าน ดูแลลูกค้า และยังคงเดินทางไปติดต่อซื้อสินค้าวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ เข้าร้าน งานโรงแรม ภัตตาคาร ต้องยืน เดิน ตลอดทั้งวัน นกออกแบบ นั่งทำงานตลอดวัน ตลอดคืน อยู่ที่โต๊ะเขียนแบบ งานบางอย่างทำในห้องปรับอากาศงานบางอย่างออกไปนอกสถานที่ขึ้นรถเดินกลางแดด

สภาพในที่ทำงาน

งานที่ทำมีทั้งงานเขียน อ่าน ทำบัญชี งานเกี่ยวกับพัสดุ สภาพการควบคุมงาน การจัดระบบงาน การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จะแตกต่างกันออกไป เช่น มีนายหลายคน หรือมีลูกน้องหลายคนหรือทำคนเดียวเป็นส่วนมาก จำนวนผู้ร่วมงานมีมากน้อยแตกต่างกันออกไปเช่นเดียวกัน เหล่านี้ล้วนเป็นสภาพการทำงานที่ควรพิจารณา

ความรับผิดชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบของงานอาชีพแต่ละอย่างย่อมไม่เหมือนกัน การทำงานธุรกิจมีการแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลา สินค้าที่นำมาจำหน่ายต้องให้ได้จำนวนมาก และในเวลาเดียวกันต้องรับผิดชอบต่อสินค้าราคาแพงที่จะไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือขาดทุนขึ้นได้

การแต่งกาย

เรื่องการแต่งกาย มีหลายรูปแบบ เช่น แต่งกายได้ตามใจชอบ แต่งเครื่องแบบ แต่งชุดกระโปรงหรือสวมกางเกงก็ยึดตามสบาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารงานในสถานที่ทำงานแต่ละแห่ง

จะเป็นผู้กำหนด

2.3.3.11 คำแนะนำของผู้ใหญ่ บิดา-มารดา ตลอดจนญาติผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพหรือการเลือกวิชาเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดซึ่งคุ้นเคยกันตั้งแต่เด็ก ย่อมสังเกตพฤติกรรมมาโดยตลอดครุฑูรีว่ามีความสามารถ ความชอบพิเศษในเรื่องใด จะช่วยชี้แนะแนวทางให้ได้ ซึ่งนักศึกษาอาจไม่ชอบให้ใครมาสั่งสอนเพราะคิดว่าโตแล้ว ตัดสินใจได้ อยากเลือกวิถีชีวิตด้วยตนเอง แต่อย่าลืมว่าการปรึกษาผู้ใหญ่ นั้นจะช่วยเราได้ เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์ผ่านชีวิตการทำงานมามาก ย่อมจะเห็นจุดดี จุดอ่อนต่าง ๆ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือ มีความตั้งใจดีปรารถนาดี อยากให้เราประสบความสำเร็จ มีความสุข มีความสำเร็จ มีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวได้ในอนาคต

นอกจากนั้นยังมีผู้ใหญ่อื่น ๆ ที่จะช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงาน การสมัครงาน วิธีการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จอีกมาก เช่น ครู อาจารย์ ผู้ที่เคยสอนมา อาจารย์แนะแนว นักคหกรรมศาสตร์ เจ้าของกิจการต่าง ๆ ฯลฯ จึงควรสร้างสัมพันธ์ภาพเอาไว้ตั้งแต่บัดนี้ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานสืบต่อไป (อมรรัตน์ เจริญชัย. 2533 : 4-9)

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและเลือกอาชีพของนักเรียน

การเข้าศึกษาวิชาชีพของนักเรียนก็คือ การแสดงเจตจำนงความมุ่งหมายและความคาดหวังในการเลือกอาชีพในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา การตัดสินใจเลือกอาชีพในอาชีพหนึ่งมีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียน เช่น ความสนใจ ความถนัด ทักษะซึ่งจะเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาอาชีพ (Greenleaf, Walter James. 1998 : 21)

2.3.4 มูลเหตุจูงใจทางด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

บุคคลจะมีความสุขและจะประสบความสำเร็จในชีวิต ถ้าเขาได้เลือกประกอบอาชีพตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของเขา (Myers, George E. 1953 : 67) เพราะความถนัด ความสนใจของบุคคลจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะในอาชีพ ความสนใจและความถนัดเป็นแรงจูงใจที่สำคัญและความสัมพันธ์อย่างมากต่อการเลือกอาชีพของคน

ด้านลักษณะความก้าวหน้า

Fatima Abdulaziz Bakir Abdulkarim ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกอาชีพพบว่า

องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ กับวิชาเลือกอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย Qatar พบว่านักศึกษาวิชาเอกคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาวิชาเลือกอื่นมีความปรารถนาอยากจะทำในระดับสูง โดยเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกคหกรรมศาสตร์มีความต้องการอยากเป็นครู และมีความตั้งใจอย่างมากที่จะใช้ความรู้ทางวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และยึดเป็นอาชีพจริง ๆ มากกว่าสาขาอื่น

Robert Hoppock ได้สรุปสาระสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบผลสำเร็จในอาชีพไว้ดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของตนเอง
2. เมื่อบุคคลเลือกอาชีพใด ก็ย่อมเชื่อว่าอาชีพนั้นจะสนองความต้องการของเขา ได้ดีที่สุดในที่สุด
3. ความต้องการเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการด้านอาชีพ และการพัฒนาอาชีพของบุคคลจะพัฒนาก้าวหน้าขึ้น เมื่อเขาสามารถคาดล่วงหน้าได้ว่า อาชีพอะไรจะสามารถสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุดเพียงใด ในอนาคต ซึ่งเขาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อเขาสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักและเข้าใจตนเองอย่าง ต่อแท้และมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอย่างเพียงพอ
5. พัฒนาการด้านอาชีพ จะเกิดขึ้น เมื่อบุคคลรู้สึกว่าการประกอบอาชีพจะสนองตอบ ความต้องการด้านต่าง ๆ ของเขาได้
6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง มีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลตระหนักถึงความต้อง การและความคาดหมายความสำเร็จในอนาคตของตน
7. ข้อมูลทางด้านอาชีพ มีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพที่ สามารถสนองตอบความต้องการของเขาได้อย่างแท้จริงและช่วยทำนายได้ว่าบุคคลจะได้รับความ พึงพอใจในอาชีพที่ตนเลือกมากน้อยเพียงไร
8. ความพึงพอใจในงานอาชีพ ขึ้นอยู่กับขอบเขตของงานว่าจะสามารถสนองตอบ ความต้องการของบุคคลตามที่เขาคาดหวังไว้หรือไม่ ซึ่งระดับความพึงพอใจในอาชีพนี้ขึ้นอยู่กับ สัดส่วนระหว่างความคาดหวังของบุคคลและสิ่งที่เขาได้รับจากงานอาชีพนั้น
9. ความพึงพอใจในงานอาชีพ เป็นผลจากการที่งานอาชีพนั้น สามารถตอบสนองความ ต้องการของบุคคลได้ในปัจจุบันหรือมีแนวโน้มว่าจะตอบสนองความต้องการนั้นได้ในอนาคต
10. การเลือกอาชีพ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เมื่อบุคคล มีความเชื่อว่าการ เปลี่ยนแปลงนั้นจะตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ดีขึ้น (Hoppock, Robert. 1967 : 198)

2.3.5 ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม

ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียน เป็นการ เตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพที่นักเรียนมุ่งหวังในอนาคต ดังนั้นก่อนการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาอาชีพ ดังกล่าว นักเรียนจะต้องพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และมีเหตุผลโดยอาศัยแนวทางในการ เลือกศึกษาต่อดังต่อไปนี้ เป็นหลักประกอบการตัดสินใจ

2.3.5.1. ความรู้จักตนเองในการเลือกศึกษาต่อ

การรู้จักตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับเป้าหมายการประกอบอาชีพในอนาคตและบุคลิกภาพซึ่งได้แก่ สติปัญญา สุขภาพ ความถนัด ความสนใจ และค่านิยมในอาชีพ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนในเรื่องเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญ

ประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนบรรลุปเป้าหมายและส่งผลต่อการประกอบอาชีพที่ตนเองคาดหวัง ดังคำกล่าวของ เมธี ปิถันรณานนท์ ที่ว่า “ประสิทธิผลของการอาชีวศึกษา จะสูงเมื่อผู้เรียนต่อบุคคลนั้นได้ใช้ ความถนัด ความสนใจ นิสัยและมันสมองของผู้นั้นอย่างเต็มที่ (เมธี ปิถันรณานนท์. 2530 : 148 – 149) นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่สอดคล้องและเป็นไปในทำนองเดียวกัน ดังนี้

เป้าหมายการประกอบอาชีพในอนาคต

อรอนงค์ แจ่มผล ได้สรุปผลการวิจัยของ Loyd-Jones ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและเกรดของนักเรียน พบว่า “นักเรียนที่เรียนได้ดีกว่านั้น ดูเหมือนจะมีแนวความคิดที่ดีกว่า เขาเข้ามหาวิทยาลัยทำไม และเขาควรจะทำอะไรที่ทำให้ชีวิตการศึกษาสมบูรณ์ขึ้น” (อรอนงค์ แจ่มผล. 2524 : 84) เช่นเดียวกับ Crawford ที่ได้วิจัยพบว่า “มีสหสัมพันธ์กันระหว่างผลการศึกษากับจุดมุ่งหมายของชีวิต บุคคลเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยอย่างมีจุดมุ่งหมายในใจ ดังคำถามถามตนเองเกี่ยวกับอาชีพและความเหมาะสมอย่างจริงจัง และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี” (Guard, Crawford Ronald. 1977 : 518 – 519) และเสริมศรี อัครพุดธิพันธ์ ก็ได้ศึกษาถึงเป้าประสงค์ของชีวิตนักศึกษาปริญญาตรี คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า

เป้าประสงค์ของชีวิตด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษา คณะคหกรรมศาสตร์ ที่เรียนทางสายคหกรรมโดยตรงจะให้ความสำคัญในการประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นอันดับแรก ปัจจัย ที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น นักศึกษามีความเห็นตรงกัน ด้านการทำงานด้วยใจรักมีความก้าวหน้าในอาชีพ และทำงานตามความถนัดส่วนตัว และบุคคลที่มีอิทธิพล ต่อการกำหนดเป้าประสงค์แห่งชีวิตคือ ตัวนักศึกษาเอง บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เพื่อน และคนรักตามลำดับ (เสริมศรี อัครพุดธิพันธ์. 2531 : 93)

นอกจากนี้จากการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งสำรวจโดย สุนันท์ ประถมวาลย์ พบว่า “นักเรียนส่วนมากเลือกอาชีพโดยยึดตนเองเป็นหลักใหญ่ โดยคำนึงถึงความถนัด ความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษและเห็นว่าเหมาะสมกับสติปัญญา ความสามารถของตนมากที่สุด” (สุนันท์ ประถมวาลย์. 2530 : 142) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ซึ่งได้ศึกษาความต้องการในการเลือกศึกษาวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า “นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาชีพจะเลือกศึกษาต่อตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจในวิชาชีพด้วยตนเอง” (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532 ข :

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่ออาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2509 ในพระนครของ อรอร ชื่นศิริ สรุปได้ว่า “สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนอาชีวศึกษา เพราะนักเรียนทราบว่าตนเองมีสติปัญญาไม่ดีพอ” (อรอร ชื่นศิริ. 2510 : 37) ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ สมพงษ์ มั่นระวัง ที่ศึกษาถึงแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 พบว่า

ผลการศึกษา ในปีการศึกษาที่ผ่านมา มีความสำคัญต่อการเลือกสายวิชาของนักเรียนมาก นักเรียนที่มีผลการศึกษสูง จะเลือกเรียนสายสามัญ มากกว่านักเรียนที่มีผลการศึกษต่ำ และนักเรียนที่มีผลการศึกษต่ำจะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลการศึกษสูง แสดงว่านักเรียนได้ใช้ผลการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ (สมพงษ์ มั่นระวัง. 2513 ก : 117)

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพงษ์ อภาพันท์ ซึ่งได้ศึกษา การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ให้เหตุผลหรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน คือ เลือกอาชีพเนื่องจากเห็นว่า เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเองมากที่สุด (สมพงษ์ อภาพันท์. 2519 : 106)

อนึ่ง กฤษณา วงษาสันต์ ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมเรียนของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในจังหวัดอุบลราชธานี ปรากฏว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อการเลือกโปรแกรมเรียนของนักเรียน” (กฤษณา วงษาสันต์. 2524 : 76) และ จุรินทร์ บุญชุ่ม ได้ศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเลือกแผนการเรียนต่างกันคือ “นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาเรื่องการเลือกแผนการเรียน ด้านรู้จักตนเอง ด้านสุขภาพ ด้านการเงินและด้านความรู้ทางอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง” (จุรินทร์ บุญชุ่ม. 2525 : 114 – 115) ในทำนองเดียวกัน จากผลการสำรวจความต้องการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย พบว่า “ร้อยละ 76.6 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชอบที่จะเลือกเรียนวิชาชีพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับคะแนน 1.50 - 2.50” (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย. 2532 ค : 201) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจถึง สาเหตุของการที่นักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ที่พบว่า “ผู้ที่เลือกเรียนต่อสายวิชาชีพคหกรรมเป็นผู้ที่เรียนหนังสืออ่อน” (วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. 2534 ข : 69)

นอกจากนี้ ถัดมา สุวรรณรัตน์ ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพ และความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียน ประเภทช่างอุตสาหกรรม ว่า

นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาแล้ว ให้เหตุผลในการเลือกเรียนว่า เกิดจากความสมัครใจและสนใจเองมากที่สุด นอกจากนี้ นี้ยังเกิดจากอิทธิพล อื่น ๆ เช่น บิดามารดาให้เรียน สอบเข้าเรียนอย่างอื่นไม่ได้เห็นว่าสอบเข้าง่าย กว่าอย่างอื่น ขาดทุนทรัพย์ที่จะเรียนอย่างอื่น ความรู้เดิมอ่อน ผิดหวังในการ เรียนอย่างอื่น อย่างไรก็ตาม นักเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา ต้องการออกไปประกอบอาชีพ ตามที่ได้เรียนมา แต่ยังคงต้องการที่จะเข้ารับ ราชการอยู่มาก (ถัดมา สุวรรณรัตน์. 2512 ก : 21)

ซึ่งไม่ต่างไปจากผลการวิจัยของ ทศนา ณ.สงขลา ที่ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า

นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่ำ นักเรียนมีความมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวในอนาคต ซึ่งเมื่อ เรียนแล้ว สามารถดำเนินกิจการของตนเองได้ (ทศนา ณ.สงขลา. 2538 ก : 11)

สอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรงค์ พบว่า

เหตุผลในการที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์นั้นนักเรียน ส่วนใหญ่ เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งนำไป ประกอบอาชีพ และหารายได้พิเศษในขณะเดียวกันได้อีกด้วย (ร้อยละ 82.5) เหตุผลรองลงมา คือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ถ้าไม่ได้รับราชการก็สามารถประกอบ อาชีพส่วนตัวเจริญรุ่งเรืองได้ (ร้อยละ 72.5) และเลือกเรียนเพราะเห็นว่าเรียน จบแล้วหางานทำง่าย (ร้อยละ 55) (อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. 2534 : 1)

นอกจากนี้วันเพ็ญ พงษ์เก่า ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อ การเรียนการสอนวิชาอาชีพคหกรรมศาสตร์ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนส่วนมากชอบเรียน วิชาอาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยให้เหตุผลว่า “คิดว่าจะยึดเป็นอาชีพได้” มีนักเรียนส่วนน้อย ที่ไม่ชอบเรียนวิชาอาชีพคหกรรมศาสตร์โดยให้เหตุผลว่า “นิสัยส่วนตัวไม่ถูกกับงานปฏิบัติ” (วันเพ็ญ พงษ์เก่า. 2532 ก : 2)

สรุปได้ว่า ความรู้จักตนเองในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนเป็นการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเอง ก่อนที่จะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ โดยการสำรวจตนเอง ในเรื่องเป้าหมายของชีวิตเกี่ยวกับอาชีพและเรื่องบุคลิกภาพ ซึ่งได้แก่ สถิติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ค่านิยมในอาชีพ ตลอดจนสุขภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ

2.3.5.2. ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพที่เลือกศึกษาต่อคือ ข้อมูลทางด้านอาชีพ ได้แก่ ลักษณะของงานอาชีพ ความก้าวหน้าของอาชีพ แนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน ในอาชีพนั้นบุคลิกภาพที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ความมั่นคงของงานอาชีพ และค่านิยมในอาชีพข้อมูลเหล่านี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ดังคำกล่าวที่ว่า

การรู้จักตนเองแม้จะจำเป็นในการวางแผนอาชีพจริงอยู่ แต่ถ้าไม่มีข้อมูลทางด้านอาชีพมาประกอบการพิจารณาแล้ว การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพใดแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ดังนั้นข้อมูลทางด้านอาชีพจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพิจารณาประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพในอนาคต (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 13)

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีผลงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อมูลด้านงานอาชีพไว้หลากหลาย เช่น นาวิน รุ่งรส ได้ศึกษาพบว่า “นักเรียนเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญเนื่องจาก นักเรียนมีความเข้าใจในโลกของงานอาชีพ ประกอบกับมีการสำรวจความถนัด ความสนใจ และความเหมาะสมของตนเองกับวิชาชีพและอาชีพในปัจจุบันและอนาคต” (นาวิน รุ่งรส. 2514 : 73) เช่นเดียวกับ รัชนีนาถ มณีพงษ์ ที่ได้สำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลาง พบว่า “นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ ความสามารถที่จะต้องใช้ในอาชีพที่นักเรียนสนใจจะเลือกเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ในระดับดีมากที่สุด” (รัชนีนาถ มณีพงษ์. 2529 : 167)

เอกสารนี้เป็นเอกสาร หนึ่ง จากการศึกษา ถึงค่านิยมในอาชีพ และแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาวิชาชีพ ของ การค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ผู้วรรณรัตน์ พบว่า ทัศนคติเปลี่ยนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แรงจูงใจที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพได้มากรองลงมาจากความสนใจและความตระหนักในตนเอง คือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ซึ่งได้แก่ การที่นักเรียนเลือกเข้าเรียนเพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่กำลังมีผู้นิยมและยกย่อง มีผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นกันมาก มีช่องทางก้าวหน้าโดยการศึกษาต่อได้ (ถัดดา สุวรรณรัตน์. 2512 ข : 78)

สอดคล้องกับผลการศึกษาคำนิยมในอาชีพของ จิตรอารี เนตรหิน ซึ่งอ้างโดย ชูติรัตน์ วัชรจรัสกุล พบว่า “นักเรียนมีคำนิยมในอาชีพ พิจารณาคามลำดับความสำคัญดังนี้คือความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ทางด้านบริการสังคม ทางด้านความเป็นผู้นำ ทางด้านความเป็นอิสระ มีความมั่นคงปลอดภัย มีรายได้ดีและพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ” (ชูติรัตน์ วัชรจรัสกุล. 2523 ก : 9)

นอกจากนี้ เปรื่อง จันดา อ้างโดยชูติรัตน์ วัชรจรัสกุล ยังได้ศึกษาพบรายละเอียดเรื่อง คำนิยมทางอาชีพของนักเรียนในการเลือกอาชีพว่า “นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความต้องการด้านความก้าวหน้า ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและสูง” (ชูติรัตน์ วัชรจรัสกุล. 2523 ข : 13) และผาณิต มงคล ได้กล่าวไว้ใน ศิลปะการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาว่า

ปัญหานักเรียนในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ลดลงเนื่องจากเหตุหลายประการด้วยกัน สาเหตุประการหนึ่ง คือ ประชาชนยังมีคำนิยมในการอยากให้ลูกหลานเข้ารับราชการ เพื่อจะได้มีเกียรติ และไม่ต้องลำบากอย่างพ่อแม่แม้ว่าจะได้รับค่าตอบแทนไม่มากก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังนิยมกันอยู่ (ผาณิต มงคล. 2531 : 53)

แต่ในขณะเดียวกัน จากรายงานการวิจัย สาเหตุที่นักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพคหกรรมศาสตร์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี พบว่า “นักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียน ปวช. บริหารธุรกิจต่างเห็นด้วยว่า การเรียนคหกรรมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และมีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ” (วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. 2534 ค : 69)

2.3.5.3. ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะศึกษาต่อ ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่เลือกศึกษาต่อ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนจำเป็นจะต้องสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะเข้าเรียนในเรื่องต่าง ๆ ให้ชัดเจนก่อนการตัดสินใจ อาทิ เช่น หลักสูตรสาขาวิชาและโปรแกรมเรียนที่เปิดสอน ครูอาจารย์ผู้สอน ความพร้อมของสถานศึกษา อันได้แก่ อุปกรณ์เครื่องมือ การให้บริการแนะแนว สถานประกอบการ การค้าไม่ว่าการค้า สำหรับฝึกปฏิบัติ ตลอดจนที่ตั้งของสถานศึกษา ซึ่งเรื่องดังกล่าวเหล่านี้ได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้ เช่น

สมพงษ์ มั่นระวัง ได้ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า “นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่ตนเลือกดี” (สมพงษ์ มั่นระวัง. 2513 ข : 115) และถัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกและไม่เลือกแผนการเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดลำปาง พบว่า

นักเรียนให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านโรงเรียนเป็นอันดับ 2 ซึ่งหมายความว่า บุคลากร สิ่งแวดล้อม และความพร้อม ในการเปิดแผนการเรียนวิชาชีพของโรงเรียน เช่น การสนับสนุนของผู้บริหาร มีครูที่มีความรู้ ความชำนาญโดยตรง มีอุปกรณ์เครื่องมือ สถานที่ หรือแหล่งประกอบการที่นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาชีพ รองจากความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ของนักเรียน (ถัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล. 2528 ก : 49)

ส่วนสุจิน วุฒิสักดิ์ชัยกุล ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาวะทางอาชีพและความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดชลบุรี พบว่า

นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคลมาเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นนักเรียนที่เมื่อเรียนจบระดับนี้ ก็มักจะเข้าสู่ตลาดแรงงานทันทีแต่เนื่องจากตลาดแรงงานมีจำกัดต้องมีการแข่งขันกันสูง นักเรียนจึงต้องการให้ทางโรงเรียน จัดให้มีการช่วยเหลือในด้านนี้มากให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาชีพ ให้เหมาะสมกับตน มีโอกาสฝึกงาน เพื่อจะได้มีประสบการณ์การทำงานในระหว่างศึกษาเล่าเรียน และได้รับความช่วยเหลือให้เข้าทำงานหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว (สุจิน วุฒิสักดิ์ชัยกุล. 2530 ก : 62)

ผลการศึกษาเรื่องดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ กัญชวลี มักพิม อ้างโดย สุจิน วุฒิสักดิ์ชัยกุล ซึ่งพบว่า “นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต้องการบริการแนะแนวมากในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การเลือกอาชีพ และการสมัครงาน” (สุจิน วุฒิสักดิ์ชัยกุล. 2530 ข : 62)

นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยที่กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาในเรื่องอื่น ๆ อีก กล่าวคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ได้วิจัยพบว่า

อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนนั้น สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 สิ่งที่นักเรียนนำมาใช้ในการตัดสินใจ คือ โอกาสในการประกอบอาชีพตามความถนัด ความสะดวกในการเดินทางไปศึกษา ความพร้อมด้านที่พักอาศัย และโอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี แต่ในขณะที่เดียวกันสิ่งที่นักเรียน ปวช. นำมาใช้พิจารณาตัดสินใจ คือ โอกาสในการประกอบอาชีพ ความถนัด และความสนใจของตนเอง คำใช้จ่ายที่ค่าใช้จ่ายที่ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และโอกาสในการศึกษาต่อ ได้ถึงระดับปริญญาตรี และผลการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจวิชาคหกรรมศาสตร์ และการประกอบอาชีพด้านคหกรรมกลับพบว่า ทั้งนักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียน ปวช. บริหารธุรกิจ ไม่เข้าใจ ไม่แน่ใจ และไม่มั่นใจว่า วิชาอาชีพคหกรรม เป็นวิชาที่น่าเรียน และน่ายึดเป็นแนวทางประกอบอาชีพ (วิทยาลัษอาชีวศึกษาปีตธานี. 2534 ง : 68 – 69)

เช่นเดียวกับผลการสำรวจของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย ที่สำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า “นักเรียนมีความเข้าใจมีลักษณะประเภทวิชาคหกรรมและศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับน้อยมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้พบเห็นผู้ที่เรียนจบในประเภทวิชาเหล่านี้ ประสบความสำเร็จในอาชีพน้อย จึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจ” (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย. 2532 ง : 209)

จะเห็นได้ว่าข้อมูลในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคต

สรุปได้ว่า เอกสาร ข้อมูล ตลอดจนผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกศึกษาต่อสายอาชีพคหกรรม ซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประเภทวิชาคหกรรม แนวทางการเข้าสู่อาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ทฤษฎีงานอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ และข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ นั้น เป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับเหตุผลการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพคหกรรมของนักเรียนได้ถูกต้อง ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัย คือ นักเรียนระดับปวช. 1 ประเภทวิชาคหกรรมสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ประจำปี 2540 รวม 8 สถานศึกษา จำนวน 1,400 คน ดังปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรนักเรียนจำแนกตามสาขาวิชา

ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียน
	สาขาผ้าฯ	สาขาอาหารฯ	สาขาคหกรรมฯ	รวม
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	107	122	112	341
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	14	23	23	60
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	28	74	70	172
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	41	55	69	165
วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	23	32	56	111
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	60	134	78	272
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	47	75	33	155
วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	19	64	41	124
รวม	339	579	482	1,400

ที่มา : งานทะเบียนของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2540

2. กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง จำนวน 302 คน
วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 ก : 42) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 302 คน

ขั้นตอนที่ 2 นำจำนวนกลุ่มตัวอย่าง มาเทียบบัญญัติไตรยางค์ในแต่ละสถานศึกษา เมื่อได้ตามต้องการแล้ว จึงเทียบบัญญัติไตรยางค์เพื่อหาจำนวนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละสาขา จากสถานศึกษาอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 ข : 42) รายชื่อนักศึกษาแต่ละสาขาในสถานศึกษาจนครบตามจำนวน เมื่อได้รายชื่อแล้วทำบัญชีรายชื่อไว้เพื่อรวบรวมข้อมูลต่อไป ดังปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามสาขา

สาขา ลำดับ ที่	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างแยกตาม		
				สาขา ผ้าฯ	สาขา อาหารฯ	สาขา คหกรรมฯ
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	341	73	23	26	24
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	60	13	3	5	5
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	172	37	6	16	15
4	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	165	36	9	12	15
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	111	24	5	7	12
6	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	272	59	13	29	17
7	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	155	33	10	16	7
8	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	124	27	4	14	9
	รวม	1,400	302	73	125	104

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น 3.2.1 ทั้ง การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพคหกรรมในด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

3.2.1.2 กำหนดขอบเขตและตั้งประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับความคิดเห็นเหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อ สาขาอาชีพประเภทวิชาคหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ

3.2.1.3 ศึกษาและดัดแปลงแบบสอบถามของทัศนา ณ สงขลา, วันเพ็ญ พงษ์เก่า และอัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง

3.2.1.4 ร่างแบบสอบถาม แล้วนำไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อความเหมาะสม

3.2.1.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ตลอดจนการใช้ภาษา 5 ท่าน คือ

3.2.1.5.1 นางพรลณี ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

3.2.1.5.2 นายอำนวยการ เถาตระกูล ศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษาภาคเหนือ

3.2.1.5.3 นายเจียง วงศ์สวัสดิ์สุริยะ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพศรีสังขาลย์

3.2.1.5.4 นายสวาท ดอพล ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชิงใหม่

3.2.1.5.5 นางสาวโสภา เรืองหิรัญ หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐานวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

3.2.1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

3.2.2. ลักษณะของเครื่องมือ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมจำนวน 40 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้จักตนเอง จำนวน 13 ข้อ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ จำนวน 15 ข้อ ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ จำนวน 12 ข้อ

โดยกำหนดระดับประเมินค่าเพื่อตอบแบบสอบถาม แต่ละข้อได้กำหนด 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เป็นระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เป็นระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย
3	หมายถึง	เป็นระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	เป็นระดับความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	เป็นระดับความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2.3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

3.2.3.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยการให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาโครงสร้างและเนื้อหาของคำถาม ตลอดจนตรวจแก้ภาษาเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจและสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

3.2.3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 30 คน ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α -Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นด้านความรู้จักตนเองเท่ากับ .80 ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรมเท่ากับ .85 ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อเท่ากับ .82 และเมื่อหาทั้งฉบับเท่ากับ .90

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.3.1.1 บันทึกเสนอขอความร่วมมือให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกรมอาชีวศึกษาเพื่อให้กรมอาชีวศึกษา ทำหนังสือแจ้งไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง ที่ผู้วิจัยจะไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1.2 เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้จัดส่งหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษาพร้อมแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้สอดซองคิดแสดมปี เพื่อให้ส่งคืนทางไปรษณีย์กลับมายังผู้วิจัยภายในสองสัปดาห์ หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาแต่ละฉบับ พบว่ามีความสมบูรณ์ทั้งหมดคิดเป็น 100% จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 302 ชุด ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 302 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ดังปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนแบบสอบถามของนักเรียนที่แจกและได้รับคืนจำแนกตามสถานศึกษา และแยกเป็นตามสาขา

ชื่อสถานศึกษา	จำนวนที่แจก			จำนวนที่ได้รับคืน			ร้อยละ
	ผ้าฯ	อาหารฯ	คหกรรมฯ	ผ้าฯ	อาหารฯ	คหกรรมฯ	
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	23	26	24	23	26	24	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	3	5	5	3	5	5	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	6	16	15	6	16	15	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	9	12	15	9	12	15	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	5	7	12	5	7	12	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	13	29	17	13	29	17	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	10	16	7	10	16	7	100
วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	4	14	9	4	14	9	100
รวม	73	125	104	73	125	104	100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปของตาราง และแปลผลโดยการบรรยาย
3. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S..D.) นำเสนอข้อมูลเป็นส่วนรวมแต่ละด้าน แปลผลด้วยการบรรยาย

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยกำหนดค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายความว่า	เป็นเหตุผลที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49	หมายความว่า	เป็นเหตุผลที่เห็นด้วย
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นเหตุผลที่ไม่แน่ใจ
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นเหตุผลที่ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	เป็นเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อการวิจัยเท่านั้น การนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ผู้วิจัยขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เปรียบเทียบเหตุผลการเลือกศึกษาต่อจำแนกตามสาขา คือ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย และสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป วิเคราะห์ด้วยการทดสอบ ค่าเอฟ (F - Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางแปลผล ด้วยการบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา
คหกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ในวิทยาลัย
อาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและแปลผล
ด้วยการบรรยาย ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.3)
 - 1.1 จำแนกตามสาขาที่ศึกษาอยู่
 - 1.2 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3 จำแนกตามภูมิลำเนาของผู้เรียน

ตอนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศ
นียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ผลวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลตามรายด้าน คือ
ด้านความรู้จักตนเอง, ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ, ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อ (ตารางที่
4.4 ถึง ตารางที่ 4.7)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเหตุผลการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนัก
เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขา คือ สาขาผ้าและ
เครื่องแต่งกาย, สาขาอาหารและโภชนาการ และสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป (ตารางที่ 4.8 ถึง
ตารางที่ 4.15)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตาม ตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม และจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน จำแนกตามสาขาที่ศึกษา

สาขาที่ศึกษา	จำนวน (คน)		ร้อยละ
	ส่งไป	รับคืน	
สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย	72	72	23.8
สาขาอาหารและโภชนาการ	126	126	41.7
สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป	104	104	34.4
รวม	302	302	100.0

ตารางที่ 4.1 แสดงว่าค่าร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่ศึกษาเป็นดังนี้ สาขาอาหารและโภชนาการ มีจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาได้แก่ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายมีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3

คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 3.00	15	5.0
2.50 - 3.00	163	54.0
ต่ำกว่า 2.50	124	41.0
รวม	302	100.0

ตารางที่ 4.2 แสดงว่าค่าร้อยละของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นดังนี้ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 - 3.00 เป็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้เรียน

ภูมิลำเนาของผู้เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
ในเขตเทศบาล	52	17.2	2
ในเขตสุขาภิบาล	43	14.2	3
นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล	207	68.5	1
รวม	302	100.0	

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามภูมิลำเนาของผู้เรียน เป็นดังนี้ นักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของโรงเรียนวัดบ้านดอนไชยประชาสรรค์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลตามรายด้าน คือ ด้านความรู้จักตนเอง, ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ, ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ ดังปรากฏตามตารางที่ 4.4 ถึง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้จักตนเอง

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้จักตนเอง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับเหตุผล	ลำดับที่
1. มีเป้าหมายที่จะประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกศึกษาต่อในอนาคต	3.79	.87	เห็นด้วย	3
2. มีความถนัดในการทำงานตรงตามลักษณะอาชีพนี้	3.62	.89	เห็นด้วย	6
3. มีสติปัญญาและความสามารถเหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ได้	3.74	.76	เห็นด้วย	4
4. มีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้	4.02	.75	เห็นด้วย	1
5. มีความตั้งใจที่จะเรียนไปประกอบวิชาชีพนี้ตามผู้ปกครอง	3.03	1.00	ไม่แน่ใจ	9
6. เลือกเรียนเพราะญาติพี่น้องที่สนิท ประกอบอาชีพงานในลักษณะนี้	2.42	1.08	ไม่เห็นด้วย	13
7. เลือกเรียนเพราะเห็นว่าวิชาชีพนี้เหมาะสมกับตนเอง	3.65	.99	เห็นด้วย	5
8. มีลักษณะนิสัยเหมาะกับงานอาชีพนี้	3.56	.96	เห็นด้วย	7
9. เลือกเรียนเพราะคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อย	2.79	1.11	ไม่แน่ใจ	11
10. เลือกเรียนเพราะต้องการประกอบอาชีพที่ยังไม่มีใครทำในชุมชนที่ตัวเองอยู่	3.19	.99	ไม่แน่ใจ	8
11. เลือกศึกษาต่ออาชีพนี้ตามความสมัครใจของตัวเอง	3.89	1.06	เห็นด้วย	2

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษา ต่อสาขาอาชีพประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้จักตนเอง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ เหตุผล	ลำดับที่
12. เลือกเรียนเพราะได้รับการชี้แนะจาก ครูแนะแนว	3.20	1.13	ไม่แน่ใจ	10
13. เลือกเรียนเพราะสอบเข้าที่ไหนไม่ได้	2.38	1.35	ไม่เห็นด้วย	12
ค่าเฉลี่ยรวม	3.32	.55	ไม่แน่ใจ	-

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้จักตนเอง โดยภาพรวมนักเรียนไม่แน่ใจกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.32 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อปรากฏดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อด้านนี้สูงสุดในเรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ ด้วยค่าเฉลี่ย 4.02 เรื่องที่เห็นด้วยมากรองลงมา คือ เรื่องเลือกเรียนอาชีพนี้ตามความสมัครใจของตนเอง โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 3.89 เรื่องมีเป้าหมายที่จะประกอบวิชาชีพตามวิชาที่เลือกศึกษาต่อในอนาคต โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 3.79 สำหรับเรื่องเลือกเรียนเพราะสอบเข้าที่ไหนไม่ได้ นักเรียนไม่เห็นด้วยในข้อคำถามนี้สูงสุด ส่วนเรื่องที่ไม่เห็นด้วยรองลงมาคือ เรื่องเลือกเรียนเพราะญาติพี่น้องที่สนิทประกอบอาชีพงานในลักษณะนี้ โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 2.38 และ 2.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชา
คหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับ
งานอาชีพคหกรรม

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษา ต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ เหตุผล	ลำดับที่
14. เป็นอาชีพที่มีรายได้สูง	3.72	.84	เห็นด้วย	7
15. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถสอบ บรรจุเข้ารับราชการได้	3.57	.88	เห็นด้วย	12
16. เป็นอาชีพที่ช่วยให้ตนเองมีความก้าวหน้า ในอนาคต	3.77	.77	เห็นด้วย	6
17. เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชีวิตความเป็น อยู่ในปัจจุบัน	3.86	.80	เห็นด้วย	5
18. เป็นอาชีพที่หางานหาง่าย	3.64	.98	เห็นด้วย	10
19. เป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบกิจการ ของตนเองได้	4.36	.60	เห็นด้วย	1
20. เป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้โดยไม่ต้อง ออกไปทำงานนอกบ้าน	4.08	.83	เห็นด้วย	2
21. มั่นใจว่าอาชีพนี้จะช่วยให้ตนเองมีชีวิต ที่มั่นคงและก้าวหน้าในอนาคต	3.66	.81	เห็นด้วย	8
22. เป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถ ประกอบกิจการได้	4.02	.79	เห็นด้วย	3
23. อาชีพนี้เป็นที่ต้องการของสถานประกอบ กิจการในท้องถิ่น	3.58	.83	เห็นด้วย	11
24. เป็นอาชีพที่ช่วยให้ได้ทำงานในสถานที่ สะดวกสบาย	3.49	.84	ไม่แน่ใจ	14
25. เป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่ยอมรับในวง สังคม	3.51	.87	เห็นด้วย	13
26. เป็นอาชีพที่ช่วยให้มีโอกาสได้ติดต่อ สมาคมกับผู้อื่นได้กว้างขวาง	3.65	.89	เห็นด้วย	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษา ต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรม	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่ เหตุผล
27. เป็นอาชีพที่ทำแล้วให้ความสบายใจเพราะ ได้อยู่กับสิ่งสวย ๆ งาม ๆ	3.87	.82	เห็นด้วย	4
28. เป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่นิยม	3.39	.88	ไม่เห็นด้วย	15
ค่าเฉลี่ยรวม	3.74	.25	เห็นด้วย	-

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับเหตุผลของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม โดยภาพรวมของด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรมนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้ โดยมีค่าเฉลี่ย รวม 3.74 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้สูงสุดในเรื่องเป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบกิจการของตนเองได้ โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.36 เรื่องที่เห็นด้วยรองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้โดยไม่ต้องไปทำงานนอกบ้าน โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.08 และ เรื่องเป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถประกอบกิจการได้ โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.02 สำหรับเรื่องเป็นอาชีพที่กำลังนิยม นักเรียนไม่เห็นด้วยในข้อคำถามนี้ด้วยค่าเฉลี่ย 3.39 สำหรับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในข้ออื่น ๆ นักเรียนเห็นด้วย

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา
คหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับ
สถานที่ศึกษาต่อ

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อสาย อาชีพประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ เหตุผล	ลำดับที่
29. สถานศึกษามีชื่อเสียงทางการเรียน การสอนวิชาคหกรรม	4.02	.76	เห็นด้วย	4
30. บ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและ ค่าใช้จ่าย	3.07	1.20	ไม่แน่ใจ	10
31. สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและ เชื่อถือของประชาชน	4.16	.76	เห็นด้วย	2
32. สถานศึกษามีอุปกรณ์การเรียนการสอน ทันสมัย	3.98	.80	เห็นด้วย	5
33. ตัวอย่างจากศิษย์เก่าที่เรียนจบจากสถาน ศึกษาไปแล้วประสบความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพ	3.95	.87	เห็นด้วย	6
34. การแนะนำของสถานศึกษาเป็นสาเหตุ สำคัญให้ตัดสินใจเลือกเรียนอาชีพนี้	3.67	.96	เห็นด้วย	7
35. แผนการเรียนวิชาอาชีพนี้ตรงกับลักษณะ งานที่ต้องการทำ	3.66	.94	เห็นด้วย	8
36. วิชาชีพนี้เรียนจบง่ายเพราะเน้นการฝึก ปฏิบัติมากกว่าท่องตำรา	3.67	1.01	เห็นด้วย	7
37. วิชาชีพนี้เรียนจบหลักสูตรแล้วมีโอกาส เรียนต่อในระดับสูงได้	4.02	.82	เห็นด้วย	4
38. ความรู้ในระหว่างที่เรียนสามารถนำไป ใช้เป็นอาชีพเสริมได้	4.33	.59	เห็นด้วย	1
39. สถานศึกษาจัดให้เรียนเมื่อสอบพลาด จากสาขาอื่น	3.36	1.05	ไม่แน่ใจ	9

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อสาย อาชีพประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ เหตุผล	ลำดับที่
40. สถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ ตามหลักสูตร	4.11	.76	เห็นด้วย	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.83	.36	เห็นด้วย	-

จากตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ

โดยภาพรวมของด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อด้านนี้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.83 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้สูงที่สุดเรื่องความรู้ในระหว่างเรียนสามารถนำไปใช้ป็นอาชีพเสริมได้ โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.33 เรื่องที่เห็นด้วยมากรองลงมา คือ สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาชน โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.16 และเรื่องสถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ตามหลักสูตร โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 4.11 สำหรับเรื่องบ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย นักเรียนไม่แน่ใจในข้อคำถามนี้ ด้วยค่าเฉลี่ย 3.07 สำหรับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อเรื่องอื่น ๆ นักเรียนเห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา
คหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในภาพรวมและรายด้าน

เหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความรู้จักตนเอง	3.32	.55	ไม่แน่ใจ
2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม	3.74	.25	เห็นด้วย
3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ	3.83	.36	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	.27	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือเป็นดังนี้ โดยภาพรวมของทั้ง 3 ด้าน นักเรียนเห็นด้วยด้วยค่าเฉลี่ย 3.63 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อสูงที่สุดในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 3.83 ด้านที่เห็นด้วยรองลงมา คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วน ด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนไม่แน่ใจในเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรม โดยมีระดับความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 3.32

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขา คือ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย, สาขาอาหารและโภชนาการ และสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป (ตารางที่ 4.8 ถึงตารางที่ 4.15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 ทดสอบความแตกต่างของเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษากาคน้อย จำแนกตามสาขาโดยรวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3.3898	1.6949	9.8702**
ภายในกลุ่ม	229	51.3442	.1717	
รวม	301	54.7340	-	

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากรายการที่ 4.8 พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาแตกต่างกันมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ามีกลุ่มแตกต่างกันแต่ยังไม่ทราบว่ากลุ่มไหนบ้างจึงเปรียบเทียบโดยการจับคู่แบบ Scheffé test ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ในภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.7833	สาขาอาหารและโภชนาการ 3.6687	สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.5082
สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.7833	-	-	.28*
สาขาอาหารและโภชนาการ 3.6687	.11	-	.16*
สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.5082	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 ปรากฏว่า

1. นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและโภชนาการมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผล ในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เหตุผลการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขา ด้านความรู้จักตนเอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	5.1050	2.5525	9.4327**
ภายในกลุ่ม	229	80.9101	.2706	
รวม	301	86.0151		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตารางที่ 4.10 พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่างกันมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้จักตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อแต่ละสาขาเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' test ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านความรู้จักตนเอง

ค่าเฉลี่ย	สาขาผ้าและ เครื่องแต่งกาย 3.4733	สาขาอาหารและ โภชนาการ 3.3968	สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.1583
สาขาผ้าและเครื่อง แต่งกาย 3.4733	-	-	.32 [†]
สาขาอาหารและ โภชนาการ 3.3968	.07	-	.24*
สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.1583	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.11 ปรากฏว่า

1. นักเรียนที่เลือกเรียน สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและโภชนาการมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้จักตนเอง
2. นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้จักตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ กับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้จักตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 ทดสอบความแตกต่างของเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำนวน ตามสาขา ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3.8244	1.9122	8.4679**
ภายในกลุ่ม	229	67.5193	.2258	
รวม	301	71.3437		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตารางที่ 4.12 พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่าง กันมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อแต่ละสาขาเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

ค่าเฉลี่ย	สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.9167	สาขาอาหารและโภชนาการ 3.7651	สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.6186
สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.9167	-	.15	.30*
สาขาอาหารและโภชนาการ 3.7651	-	-	.14
สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.6186	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.13 พบว่า

1. นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและโภชนาการมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ
2. นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ กับ สาขาคหกรรมศาสตร์มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 ทดสอบความแตกต่างของเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขา ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.7669	.8835	4.0376*
ภายในกลุ่ม	229	64.4242	.2188	
รวม	301	67.1911		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตารางที่ 4.14 พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่างกันมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อแต่ละสาขาเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' test ปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ

ค่าเฉลี่ย	สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.9525	สาขาอาหารและโภชนาการ 3.8426	สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.7492
สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย 3.9525	-	.10	.20*
สาขาอาหารและโภชนาการ 3.8426	-	-	.09
สาขาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป 3.7492	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.15 พบว่า

1. นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและโภชนาการ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ
2. นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ

สรุปได้ว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้

* ด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ มีการค้าไม่ว่าการทั่วไปและนักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปไม่มีเหตุผลในการเลือก

ศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เป็นการวิจัยแบบสำรวจที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพและความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ และเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อจำแนกตามสาขาวิชา คือ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ในด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพและความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพประเภทวิชาคหกรรมลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำเป็นขั้นตอน คือ บันทึกเสนอขอความร่วมมือให้งานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกรมอาชีวศึกษา เพื่อให้กรมอาชีวศึกษาทำหนังสือแจ้งไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 แห่ง ที่ผู้วิจัยจะไปเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว จากนั้นผู้วิจัยได้จัดส่งหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษาพร้อมแบบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้สอดซองติดแสตมป์เพื่อให้ส่งคืนทางไปรษณีย์กลับมายังผู้วิจัยภายใน 2 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ ตอนที่ 2 ข้อมูลการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบเหตุผลการเลือกศึกษาต่อจำแนกตามสาขาวิเคราะห์ด้วยค่า F-Test ทดสอบความแตกต่างของเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อแต่ละสาขาเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' test

เอกสารนี้ 5.1 สรุปผลการวิจัย หารับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาพบว่า สาขาอาหารและโภชนาการมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 34.4 จำนวนน้อยที่สุดคือ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 23.8 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่ากลุ่มที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 คิดเป็นร้อยละ 41.1 จำนวนน้อยที่สุดคือ คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 5.0 จำแนกตามภูมิภาคพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ ภูมิภาคตอนบนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลคิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมา คือ อยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 17.2 และน้อยที่สุดอยู่ในเขตสุขาภิบาลคิดเป็นร้อยละ 14.2

ตอนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ตามรายด้าน 3 ด้าน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ด้านความรู้จักตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่ามีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ เป็น อันดับ 1 รองลงมาคือ เลือกศึกษาอาชีพนี้ตามความสมัครใจของตนเอง มีเป้าหมายที่จะประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกศึกษาต่อในอนาคต มีสติปัญญา และความสามารถเหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ได้ เลือกเรียนเพราะเห็นว่าวิชาชีพนี้เหมาะสมกับตนเองส่วนในเรื่องเลือกเรียนเพราะสอบเข้าที่ไหนไม่ได้ และ เลือกเรียนเพราะญาติ พี่น้องที่สนิทประกอบอาชีพงานในลักษณะนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย ส่วน เรื่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ คือ มีความตั้งใจว่าจะเรียนไปประกอบวิชาชีพด้านนี้ตามผู้ปกครองเลือกเรียนเพราะคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อยและเลือกเรียนเพราะได้รับการชี้แนะจากครูแนะแนว

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าเป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบกิจการของตนเองได้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้โดยไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถประกอบกิจการได้ เป็นอาชีพที่ทำแล้วให้ความสบายใจเพราะได้อยู่กับสิ่งสวย ๆ งาม ๆ ส่วนในเรื่องเป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่นิยมและเป็นอาชีพที่ช่วยให้ได้งานในสถานที่สะดวกสบายผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยว่าความรู้ในระหว่างที่เรียนสามารถนำไปใช้เป็นอาชีพเสริมได้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาชน สถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ตามหลักสูตร ส่วนในเรื่อง สถานศึกษาจัดให้เรียนเมื่อสอบพลาจจากสาขาอื่น และ บ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่แน่ใจ

สรุป การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เกี่ยวกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อตามรายด้าน 3 ด้าน ปรากฏว่า โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลดังกล่าว โดยนักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด

ในด้าน ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ รองลงมาคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคุณธรรม และ ด้านความรู้จักตนเองตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคุณธรรมศาสตร์ ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำแนกตามสาขาคือผ้าและ เครื่องแต่งกาย, อาหารและโภชนาการ, คหกรรมศาสตร์ทั่วไป ผลการวิจัยเป็นดังนี้

โดยภาพรวมทุกด้านพบว่านักเรียนที่เลือกเรียนวิชาต่างกันมีเหตุผลในการเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาคุณธรรม ศาสตร์ทั่วไป, สาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคุณธรรมศาสตร์ทั่วไป มีเหตุผลในการเลือก ศึกษาต่อประเภทวิชาคุณธรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสาขา ผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและโภชนาการ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา คหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านผลเป็น ดังนี้

1. ด้านความรู้จักตนเองพบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่างกันมีเหตุผลในการเลือก ศึกษาต่อด้านความรู้จักตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า สาขาผ้า และเครื่องแต่งกายกับสาขาคุณธรรมศาสตร์ทั่วไป, สาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคุณธรรม ศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและโภชนาการมีเหตุผล ในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่างกันมีเหตุผลในการ เลือกศึกษาต่อด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย พบว่าสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคุณธรรมศาสตร์ทั่วไป มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคุณธรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและโภชนาการ, สาขาอาหารและ โภชนาการกับสาขาคุณธรรมศาสตร์มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคุณธรรมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนสาขาต่างกันมี เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคุณธรรมศาสตร์มีเหตุผลในการ เลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคุณธรรมศาสตร์แตกต่างกันในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษา ต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับ สาขาอาหารและ โภชนาการ, สาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคุณธรรมศาสตร์มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคุณธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้า ศึกษาต่อ

สรุป การเลือกศึกษาต่อของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์สาขาต่างก็มีเหตุผลในการเลือกแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้แต่ผลการวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า

* ด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนสาขาผ้า และ เครื่องแต่งกาย กับสาขาอาหาร และ โภชนาการ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านรู้จักตนเอง

* ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและ โภชนาการ, นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับนักเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

* ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและโภชนาการ, นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ตามแนวทางการเลือกศึกษาต่อ 3 ด้าน การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ด้านความรู้จักตนเอง โดยภาพรวมนักเรียนไม่แน่ใจกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อ ในด้านนี้ เพราะนักเรียนขาดการชี้แนะที่ดีจากงานแนะแนวของสถานศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาหรือวิชาที่จะเรียน ซึ่งรวมไปถึงนักเรียนไม่รู้จักวิเคราะห์ตัวเองถึงความถนัด ความชอบ ความสนใจ โดยจะเห็นได้จากแบบสอบถามนักเรียนไม่แน่ใจในด้านนี้จำนวน 4 ข้อ คือ มีความตั้งใจที่จะเรียนไป ประกอบวิชาชีพนี้ตามผู้ปกครอง เลือกเรียนเพราะคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อย เลือกเรียนเพราะต้องการประกอบอาชีพที่ยังไม่มีใครทำในชุมชนที่ตัวเองอยู่และเลือกเรียนเพราะได้รับการชี้แนะจากครูแนะแนว แต่เหตุผลที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นอันดับ 1 คือ เรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียนวิชาชีพนี้ รองลงมาคือ เรื่องเลือกเรียนอาชีพนี้ ตามความสมัครใจของตนเอง มีเป้าหมายที่จะประกอบวิชาชีพตามวิชาที่เลือกศึกษาต่อในอนาคตตามลำดับสำหรับ ใน เรื่องเลือกเรียนเพราะชอบเข้าที่ไหนไม่ได้ และเลือกเรียนเพราะญาติพี่น้องที่สนิทประกอบอาชีพงานในลักษณะนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย โดยอาจจะเป็นเพราะค่านิยมหรือทัศนคติที่ได้รับจากผู้ปกครอง ประกอบกับการคาดหวังต่อโอกาสที่จะประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถัดดาวลัย ไคว์ตระกูล ที่ว่า “นักเรียนให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านส่วนตัว เป็นอันดับ 1 ซึ่งหมายความว่า ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ตลอดจน

เหตุผลส่วนตัวของนักเรียนเองเช่น ความก้าวหน้า โอกาสในการศึกษาต่อ ถึงเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาชีพ (ลัดดาวัลย์ โค้วตระกูล. 2528 ข : 49) ซึ่งสอดคล้องกับที่เมธี ปิถันธนานนท์ ได้ให้ทัศนะว่า ในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาในสถาบันอาชีววะและเทคนิคศึกษานั้นจะต้องพิจารณาความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น เจตคติ ความต้องการของผู้สมัคร (เมธี ปิถันธนานนท์. 2533 : 24 – 27) ซึ่งสอดคล้องกับ อมรรัตน์ เจริญชัย ได้พูดถึงลักษณะงานอาชีพทุกชนิดต้องการความรู้และทักษะ โดยเฉพาะผู้เรียนจึงควรสำรวจความสนใจและความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาในสาขาวิชาใดได้ก็ต้องมีการวิเคราะห์ตนเองอย่างตรงไปตรงมาควรเลือกอาชีพในสาขาที่เรามีความถนัดจะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในงานทำให้สามารถทำงานให้เจริญก้าวหน้าได้ (อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531 : 21 – 24) ซึ่งตรงกับแนวคิดของ George E. Myers เชื่อว่า ถ้าบุคคลใดเลือกอาชีพตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของเขาแล้วบุคคลจะเกิดความสุขและจะประสบผลสำเร็จ (Myers, Georage E. 1953 : 67) สำหรับผลการวิจัยที่ว่าเลือกเรียนเพราะชอบเข้าที่ไหนไม่ได้ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นที่ยืนยันว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ตามความพร้อมของตนเองและความสมัครใจของตนเองเป็นสำคัญ

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาค่าด้านนี้ เพราะสถานการณ์ปัจจุบันไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจ หรือ สังคมมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความมุ่งหวังที่จะเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชนของนักเรียนเริ่มเปลี่ยนไปและกลับมีแนวคิดหรือค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวหรือหรืออาชีพอิสระมากขึ้น และเหตุผลที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับ 1 คือ เรื่องเป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบกิจการของตนเองได้ เห็นด้วยรองลงมา คือ เป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้ โดยไม่ต้องไปทำงานนอกบ้านและเรื่องเป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถประกอบกิจการได้ ตามลำดับเหตุผลที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่เรื่อง เป็นอาชีพที่ถ่วงนียม

จากผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปงานวิจัยของ วันเพ็ญ พงษ์เก่า กล่าวไว้ว่า

ในกลุ่มของนักเรียนที่ชอบเรียนวิชาชีพคหกรรมศาสตร์นั้นพบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ชอบเรียนมีดังนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 46.75 คิดว่าจะซึ่คเป็นอาชีพได้ ร้อยละ 40.25 คิดว่าได้รับความรู้ตรงกับที่ต้องใช้ในชีวิตรประจำวัน (วันเพ็ญ พงษ์เก่า. 2532 ข : 90) และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ ได้กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานอาชีพ ที่บุคคลสนใจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเลือกอาชีพ เป็นขบวนการที่จะต้องค้นคว้าสืบหาข้อมูลได้มากที่สุด เพราะคำตอบที่ได้รับ จะช่วยให้อำนาจมองเห็นลักษณะของงานอาชีพที่ต้องการเด่นชัดขึ้น กล่าวคือจะได้ทราบถึงความมั่นคงของงานอาชีพ รายได้ สวัสดิการ บรรยากาศ

ของการทำงาน ค่านิยมและเป้าหมาย ในการทำงานตลอดจนความก้าวหน้าใน
งานอาชีพ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2532 : 64 – 66)

ซึ่งตรงกับไชยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย ที่ได้วิจัยพบว่า “อิทธิพลทางด้านเกียรติยศและชื่อเสียง ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพที่มีระดับแรงงูใจสูงที่สุด คือ แรงงูใจความต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวรองลงมาคือ ต้องการแต่งกายตามสบาย ในการประกอบอาชีพ ต้องการหารายได้ในขณะเรียน (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย. 2532 จ : 152) ซึ่งก็ตรงตามนโยบายจุดเน้น 7 ประการของกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ

1. สนองความต้องการตลาดแรงงาน
2. จัดการเทคโนโลยีใหม่
3. ส่งเสริมอาชีพอิสระ
4. การสอนระยะสั้นสู่ประชา
5. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
6. ควบวงจรได้มาตรฐาน
7. เร่งคุณภาพงานนักศึกษา (ศรีนวล โกมลวนิช. 2523 : 97 – 98)

ต่อมาในปีพ.ศ. 2532 กรมอาชีวศึกษาได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนโยบายจากจุดเน้น 7 ประการ เป็นเป้าหมาย 10 ประการ โดยเพิ่มจาก

1. สนองความต้องการตลาดแรงงาน
2. จัดการเทคโนโลยีใหม่
3. ส่งเสริมอาชีพอิสระ
4. การสอนระยะสั้นสู่ประชา
5. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน
6. งานอาชีพจะควบวงจรได้มาตรฐาน
7. เร่งคุณภาพงานนักศึกษา
8. พัฒนาครู - อาจารย์
9. ประสานสัมพันธ์มวลชน
10. เพิ่มประสิทธิผลวิเคราะห์วิจัย (กรมอาชีวศึกษา. 2534 : 30)

จะเห็นได้ว่าทั้งจุดเน้น 7 ประการและเป้าหมาย 10 ประการ ในลำดับที่ 3 คือการส่งเสริมอาชีพอิสระยังเป็นนโยบายที่จะต้องปฏิบัติจนถึงปัจจุบันและมีการรณรงค์ให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระรวมทั้งให้สำรวจและส่งรายชื่อผู้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระในแต่ละสาขาวิชาชีพโดยกรมอาชีวศึกษาจะคัดเลือกและจัดพิมพ์เผยแพร่ในแต่ละปี โดยเฉพาะถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนและการจัดหลักสูตรในระดับ ปวช. ยัง

กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องฝึกงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกงานในสถานประกอบการ เช่น โรงงานทำเส้นผ้าสำเร็จรูป อาหารสำเร็จรูป ดอกไม้ประดิษฐ์ ฯลฯ ทำให้เกิดประสบการณ์และความคิดที่สามารถจะนำวิชาทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอิสระได้และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง พบว่า การประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งสามารถเลือกทำได้ตามความสามารถ และความถนัดได้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านอาหาร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย การประดิษฐ์ตกแต่งต่าง ๆ ปัจจุบันการผลิตกำลังคนด้านนี้มีการปรับให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานมากวิธี โดยเน้นผลิตคนออกไปประกอบอาชีพอิสระมากกว่าอาชีพรับจ้าง หรือรับราชการ (อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. 2534 ข : 51)

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจพื้นฐานว่าการศึกษาซ่อมทำให้อนาคตดี มีงานทำที่มั่นคง แต่ก่อนจะถึงจุดนั้น นักเรียนบางคนอาจจะต้องมีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินในระหว่างเรียนเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักเรียนที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ เรื่องความรู้ในระหว่างเรียนสามารถนำไปใช้เป็นอาชีพเสริมได้ รองลงมาคือ สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาชนและสถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ตามหลักสูตร สำหรับเรื่อง บ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายนักเรียนไม่แน่ใจ

จากผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับข้อมูลในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อมาก เหมือนดังที่ จารุ ไชยคำ ได้กล่าวไว้ว่า “ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา เช่น ตั้งอยู่ที่ใด หลักสูตรที่สอนเพื่ออาชีพนั้น ๆ มีอะไรบ้าง เราถนัดในวิชาชีพนั้น ๆ จริงหรือระยะเวลาเรียนกิจกรรมต่าง ๆ มีอะไร จุดมุ่งจบการศึกษาเป็นอย่างไร ข้อมูลที่จะเป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกอาชีพ (จารุ ไชยคำ. 2531 : 7)

นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย พบว่า “อิทธิพลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพ รองจากการหางานทำง่ายรายได้ดี คือ การมีโอกาสทำงานหารายได้ ขณะเรียน (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532 ฉ : 211) จึงกล่าวได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่นักเรียนเลือกศึกษาค่อมมีส่วนสำคัญอย่างมากในการใช้เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อโดยเฉพาะในเหตุผลที่ว่า ได้ใช้ความรู้ระหว่างเรียนไปเป็นอาชีพ เสริมรายได้ให้กับครอบครัว

สำหรับเหตุผลที่นักเรียนไม่แน่ใจ คือ เรื่องบ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลาและ ค่าใช้จ่าย จากผลการวิจัยเน้นให้เห็นว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิชาชีพทฤษฎีส่วนใหญ่เลือกเรียนเพราะว่าตัวเองมีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียน โดยเลือกเรียนตามความสมัครใจของตัวเอง เป็นสำคัญ

สรุปความคิดเห็นในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาทฤษฎีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เกี่ยวกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพประเภทวิชาทฤษฎี ตามแนวทางการเลือกศึกษาต่อ 3 ด้าน ปรากฏว่า โดยภาพรวม

นักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลดังกล่าว และด้านที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นอันดับ 1 ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อโดยมีความเชื่อว่าระบบการจัดการศึกษาสามารถสนองตอบความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานได้ คังในแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคนที่มีคุณภาพ (จรูญศรี มาดิลกโกวิท, 2538 : 123) ซึ่งสอดคล้องกับที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานต้องการอย่างเช่น จุดมุ่งหมายของอาชีวศึกษา คือ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพมีงานทำในสาขาต่าง ๆ และพยายามดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ไปในแนวทางที่ถูกต้อง คือ การปรับปรุงคุณภาพเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ ซึ่งจะกระทำอย่างค่อเนื่องหลายลักษณะ รวมทั้งการหาทางส่งเสริมให้มีการเรียนเพื่อออกไปประกอบอาชีพส่วนตัว แทนที่จะรอรับราชการหรือเป็นลูกจ้างเพียงอย่างเดียว (ประเจิญ ครูไพศาล, 2537 ๓ : 7)

เมื่อพิจารณาในรายชื่อของแต่ละด้านแล้วพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่ออาชีพคหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลในเรื่อง เป็นอาชีพอิสระ สามารถประกอบกิจการของตนเองได้ นักเรียนเห็นด้วยเป็นอันดับ 1 แสดงว่านักเรียนมีความรู้และเข้าใจในลักษณะงานอาชีพคหกรรม ได้ถูกต้องว่ามีลักษณะเป็นอาชีพอิสระมากกว่ารับราชการหรือรับจ้างคั่งที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ได้ตรวจพบว่า “นักเรียนเข้าใจว่าอาชีพคหกรรมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและมีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ (วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี, 2534 จ : 69)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นถึงค่านิยมในอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ประชาชนนิยมประกอบอาชีพรับราชการ มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่นักเรียนเริ่มมีความสนใจในอาชีพอิสระต้องการที่จะประกอบกิจการของตนเองมากขึ้นสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและตลาดแรงงานในปัจจุบันดังที่ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า

การค้นพบครั้งนี้เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นว่า นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเองในการเลือกศึกษาและประกอบอาชีพมาก อีกทั้งต้องการประกอบอาชีพที่เป็นอิสระตามความถนัด ตามความสามารถของตนเอง วิชาชีพที่เลือกเรียน และประกอบอาชีพสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันและอนาคตและแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของสาขาวิชาชีพอีกทั้งมองเห็นโลกของอาชีพที่จะประกอบอาชีพอย่างมั่นใจในอนาคต (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย, 2532 ช : 213)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้อัดแปลงเปลี่ยนแปลงข้อความและต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารหากมีสิ่งที่ไม่ควรนำไปใช้

3. เปรียบเทียบเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษากาดเหนือ จำแนกตามสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาอาหารและโภชนาการและสาขาคหกรรมทั่วไป

จากการเปรียบเทียบเหตุผล การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระหว่างสาขาวิชา คือ ผ้าและเครื่องแต่งกาย, อาหารและโภชนาการ และคหกรรมศาสตร์ทั่วไป โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมนุษย์ทุกคนมีความสามารถพิเศษในเรื่องบางเรื่องไม่ตรงกัน แต่ละคนจึงเหมาะสมกับอาชีพและการเลือกอาชีพแตกต่างกันไป แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมส่วนใหญ่คำนึงถึงความรู้ในงานอาชีพเป็นหลัก สุดแท้แต่มีความตั้งใจว่าจะประกอบอาชีพในด้านใด เพราะการเรียนวิชาชีพ คือการเตรียมตัวที่จะประกอบอาชีพที่เลือกเรียน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า การเลือกเรียนวิชาชีพ คือการวางแผนงานที่ต้องทำในอนาคตตนเอง ดังนั้นข้อมูลทางด้านอาชีพจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการเลือกศึกษาต่อ เพราะจะช่วยให้นักเรียนค้นพบอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้อย่างถูกต้องและบังเกิดความพอใจตามมา และเมื่อทำการทดสอบแต่ละด้านตามรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับ สาขาอาหาร และ โภชนาการ มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะการที่บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพใดนั้น จำเป็นต้องรู้ว่าตนเองสนใจเรื่องอะไรมีความมุ่งหวังเกี่ยวกับอาชีพอย่างไร มีความถนัดในงานที่เลือกหรือไม่เพียงไร บุคลิกลักษณะเหมาะสมกับงานที่จะทำหรือไม่ ความสามารถ ตลอดจนสติปัญญาเหมาะสมกับงานที่จะทำ มากน้อยแค่ไหน ดังที่ นวลศิริ เปาโรหิต ได้กล่าวไว้ว่า

พัฒนาการทางอาชีพนั้น ที่แท้จริงก็คือ การพัฒนาการทางจิตใจและร่างกายผสมไปกับกระบวนการแสดงออกของความคิดรวบยอดของบุคคลเมื่อบุคคลเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เขจะมีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองที่เรียกว่าความคิดรวบยอด และความคิดรวบยอดนี้จะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกงาน เลือกการศึกษา และความคาดหมายของบทบาทในหน้าที่ที่เขาอยากจะทำ(นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 48)

จากเหตุผลดังกล่าวนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับอาหารและโภชนาการ จึงเห็นด้วยกับเหตุผลด้านความรู้จักตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งในขณะเดียวกัน คู่ของนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปและคู่ของนักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีจุดประสงค์และมีความมุ่งหวังในชีวิตตามที่ตัวเองตั้งเอาไว้แตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องของความสนใจ ความชอบ เป้าหมายในการดำเนินชีวิตและเหตุผลส่วนตัวอื่น ๆ ผู้เรียนย่อมจะรู้ตัวเองดีกว่าใครด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องดังกล่าว (ทัศนา ณ สงขลา. 2538 : 166)

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับสาขาอาหารและโภชนาการ และคู่ของนักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการที่บุคคลจะประกอบอาชีพใดนั้น จะต้องมีความรู้ในเรื่องของงานอาชีพที่ตนมุ่งหวังเป็นอย่างดี (ทัศน ฌ สงขลา. 2538 ง : 166) ซึ่งตรงกับคำกล่าวของนวลศิริ เปาโรหิตย์ กล่าวไว้ว่า “ข้อมูลทางด้านอาชีพเป็นหัวใจสำคัญของการพิจารณาประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพในอนาคต (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 ก : 13) เพราะธรรมชาติของสาขาวิชาเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาอาชีพที่มีผลทำให้ผู้เรียนเตรียมบุคลิกภาพและกำหนดพฤติกรรมของคนตามแนวทางของวิชาชีพนั้น (รุ่งทิวา เสาร์สิงห์และทักษิณา เครือหงษ์. 2537 : 18) ด้วยเหตุนี้นักเรียนส่วนใหญ่จึงมีความคิดเหตุในด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพไม่แตกต่างกัน แต่สำหรับคู่ของนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันนั้นเป็นเหตุผลส่วนตัวของแต่ละบุคคล ในการตั้งเป้าหมายไว้ในอนาคตเกี่ยวกับงานอาชีพที่ตนชอบและหวังซึ่งเหตุผลของแต่ละคนก็มีแตกต่างกันไป เช่น นักเรียนที่เรียนสาขาอาหารและโภชนาการตั้งใจไว้ว่าเมื่อจบออกไปแล้วจะเปิดร้านเป็นของตัวเอง แต่ตรงกันข้ามนักเรียนที่เรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายมีความต้องการที่จะทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ประเชิญ ครูไพศาล ได้วิเคราะห์ข้อมูลสรุปเหตุผลการเลือกเรียนแต่ละสาขาในคณะคหกรรมศาสตร์ไว้ดังนี้

ความสนใจในการเลือกประกอบอาชีพมีทั้งอาชีพอิสระ ทำงานเอกชนและรับราชการ กระจายกันไปแล้วแต่สาขาอาชีพที่ตรงกับงานของตน เช่น สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย, สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์ เห็นว่าควรเลือกอาชีพอิสระ สาขาอาหารและโภชนาการ เห็นว่าทำงานเอกชนดีกว่า สำหรับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพอิสระ เพราะเห็นว่ามีอิสระในการตัดสินใจเหตุผลของนักเรียนที่เลือกทำงานเอกชนเห็นว่ารายได้ดี เหตุผลที่เลือกอาชีพรับราชการเห็นว่ามีความมั่นคง (ประเชิญ ครูไพศาล. 2537 ท : 37)

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ คู่ของนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับสาขาอาหารและโภชนาการ และคู่ของนักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่ต่างก็เห็นด้วยกับเหตุผลด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะศึกษาต่อทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการให้ความรู้และเป็นแหล่งฝึกอบรมบ่มนิสัย สร้างเสริมประสบการณ์งานอาชีพให้กับนักเรียน โดยเฉพาะสถาบันอาชีวศึกษาเพราะจัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ เจตคติ นิสัยการทำงาน การเห็นคุณค่า รวมทั้งการให้ความรู้และข้อมูลสำหรับนักเรียนเพื่อเข้าสู่

อาชีพและก้าวหน้าในอาชีพ (เมก ทองอุ่น. 2538 : 33) โดยตรงผู้ที่เลือกศึกษาต่อในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาจะได้เรียนรู้ฝึกหัดประสบการณ์งานอาชีพ เพื่อเตรียมตัวในอนาคต ดังนั้น ก่อนที่ผู้เรียนจะตัดสินใจเลือกเรียนในสถานศึกษาใดจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาแห่ง นั้น ๆ มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องหลักสูตรแผนการเรียน ครู-อาจารย์ ตลอดจน ทุนอุปกรณ์ต่าง ๆ (ทัศนาศิลป์ สงขล. 2538 จ : 168) ซึ่งครูแนะแนวในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการแนะแนวทางในการเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ ซึ่งก็สอดคล้องกับที่จารย์ ไชยคำ ได้กล่าวไว้ว่า “แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพนั้นผู้เรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา เช่น ตั้งอยู่ที่ใด หลักสูตรที่สอนเพื่ออาชีพนั้น ๆ มีอะไรบ้าง เราถนัดวิชานั้นจริงหรือ (จารย์ ไชยคำ. 2531 : 7) ด้วยเหตุนี้นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาอาหารและโภชนาการ, นักเรียน สาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในด้าน ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่จะเข้าศึกษาต่อ แต่สำหรับนักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขา คหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะสำหรับนักเรียนในขณะที่อยู่ในสถาน ศึกษาย่อมจะได้รับฟังคำแนะนำจากครู-อาจารย์ และการรับฟังการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ หรือแนะแนวอาชีพอยู่อย่างสม่ำเสมอ ดังข้อมูลที่พบว่านักเรียนเห็นด้วยว่าการแนะแนวเป็นสาเหตุ สำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียนและสอดคล้องกับที่ สุจิน ภูมิศักดิ์ชัย วิจัยพบว่า

นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องการให้โรงเรียนจัดบริการ แนะแนวให้มากเป็นอันดับ 1 โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกวิชาชีพให้ เหมาะสมกับตน การฝึกงานเพื่อจะได้มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง เรียนและ ได้รับการช่วยเหลือให้เข้าทำงานหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว (สุจิน ภูมิศักดิ์ชัยกุล. 2530 ค : 62)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจศึกษาต่ออย่างชัดเจนและมีความคิดเห็นแตกต่างกันในกลุ่มของสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้อาศัยผลจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน โดยแบ่งข้อเสนอแนะเป็นประเด็น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยพบว่า มีสาระสำคัญหลายประการที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาด้านการเรียนการสอน การแนะแนว ด้านการศึกษา ประกอบวิชาชีพ ของกลุ่มวิทยาลัย อาชีวศึกษาภาคเหนือ ดังนี้

5.3.1.1 ผลจากการวิจัย พบว่านักเรียนเห็นด้วยกับ เหตุผลการเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะเข้าศึกษาต่อมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่อง ความรู้ระหว่างเรียนนำไปใช้เป็นอาชีพเสริมได้ รองลงมาคือ สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ความ จ्ञานาญ ในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความรู้ทางด้านวิชา ชีพ กำลังได้รับความนิยมสูงมาก นักเรียนมีความต้องการที่จะหารายได้ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้นใน ปริมาณสูง

สถานศึกษาควรจะสนองตอบต่อความต้องการโดยการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ ผู้สอน วิชาอาชีพคหกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการและเทคโนโลยี การ ผลิตสมัยใหม่รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านอุตสาหกรรมเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้นส่งเสริมการอบรม-ดูงาน ตลอดจนการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยทั้งนี้เพื่อเป็นการ เพิ่มขีดความสามารถให้กับครูอาจารย์ในการที่จะนำเอาความรู้และข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่มาปรับ ปรุงการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับตลาดแรงงานใน ปัจจุบัน ในทำนองเดียวกัน สำหรับนักเรียนวิทยาลัยควรจัด โครงการสนับสนุนการศึกษา เช่น จัด โครงการผลิตเพื่อการค้า โดยการพัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มทักษะ โครงการศึกษาดูงานในสถานประกอบการ เพื่อให้ นักเรียน ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี และควรมีกองทุนสำหรับนักเรียน เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระในระหว่างเรียน อันจะเป็นผลให้นักเรียน เป็นบุคคลที่มี คุณภาพอย่างแท้จริง

5.3.1.2 ผลการวิจัยได้ค้นพบว่า เหตุผลที่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาอาชีพทางด้าน คหกรรมศาสตร์เพราะเห็นด้วยอย่างมากในการที่จะประกอบอาชีพอิสระมีกิจการของตนเองได้ แต่ นักเรียนมีความเห็นต่อการประกอบอาชีพคหกรรมที่เป็นอาชีพที่อยู่ในความนิยมอยู่ในขณะนี้อยู่ใน ระดับไม่แน่ใจ

โดยแท้จริงแล้วอาชีพที่เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรมเป็นอาชีพที่กำลังแพร่หลายอยู่ในทุกระดับของสังคมในรูปแบบของอาชีพประเภทธุรกิจบริการ จากสภาพปัญหาดังกล่าวสถานศึกษาน่า จะได้มีการปรับเปลี่ยนแนวความคิด คือ

1. ให้ความรู้ในด้านการประกอบอาชีพ ว่าวิชาชีพด้านคหกรรม มีความสำคัญต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับของสังคม
2. ด้านความต้องการกำลังคนอาชีพทางด้านคหกรรม ระดับความต้องการกระจายสูง ขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีธุรกิจประเภทบริการเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา
3. อาชีพทางด้านคหกรรม เป็นอาชีพที่หารายได้สูง สามารถประกอบอาชีพส่วนตัว หรืออาชีพอิสระได้ ทั้งนี้ก็ต้องมีการแนะแนวของสถานศึกษา ต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน ร่วมกับสถานประกอบการในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านธุรกิจ อุตสาหกรรมและ ตลาดอาชีพ เพื่อให้ นักเรียน ได้เห็นภาพที่ชัดเจนของการขยายตัว ภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และ

ตลาดอาชีพในปัจจุบันตามความเป็นจริงซึ่งอาจทำให้นักเรียนมีความสนใจในวิชาชีพคหกรรมมากขึ้นก็เป็นได้

5.3.1.3 จากผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาอาชีพคหกรรมส่วนใหญ่มีผลการเรียนปานกลางค่อนข้างต่ำซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้วผู้ที่เลือกเรียนวิชาอาชีพนี้ควรจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีทักษะในงานอาชีพสูง เช่นเดียวกับวิชาอาชีพอื่น ๆ ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่นักเรียนต้องออกเรียนกลางปี

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการออกกลางปีของนักเรียน และเพื่อยกมาตรฐานวิชาชีพคหกรรมแนวทางหนึ่งที่สถานศึกษาควรดำเนินการคือการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เลือกศึกษาต่อวิชาชีพคหกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะงานอาชีพและควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างจริงจังและต่อเนื่องเน้นให้เข้าถึงนักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไป ทุกกลุ่มอาชีพอย่างทั่วถึง โดยใช้หน่วยงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นกำลังสำคัญเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนและการประกอบอาชีพในสาขาวิชานี้อย่างถูกต้อง

5.3.1.4 ผลการวิจัยได้ค้นพบว่า ในด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนไม่แน่ใจ กับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในด้านนี้ ซึ่งเมื่อดูจากแบบสอบถามในข้อมูลทั่วไปของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนคหกรรมส่วนใหญ่มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำและอยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล เป็นส่วนมากแสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนด้านคหกรรม

ดังนั้น สถานศึกษาควรจะได้ปรับปรุง และพัฒนางานแนะแนวอาชีพทั้งในสถานศึกษา และมีโครงการแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ นอกสถานศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงระบบการเรียนการสอนด้านวิชาชีพคหกรรมสาขาต่าง ๆ อันจะทำให้ให้นักเรียนรู้จักตนเองดีขึ้น

5.3.1.5 จากผลการวิจัยการเปรียบเทียบเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อตามรายด้าน และรายคู่พบว่า

* ด้านความรู้จักตนเอง นักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการกับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อแตกต่างกัน

* ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ นักเรียนสาขาผ้า และเครื่องแต่งกาย กับสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรม ศาสตร์แตกต่างกัน

* ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ นักเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับสาขา คหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ด้านละคู่เท่านั้น จากประสบการณ์ของผู้สอนที่สัมผัสกับนักเรียนมานาน นักเรียนเป็นจำนวนมากที่เรียนตามเพื่อน มีความคิดเห็น เป็นค่านิยมตามเพื่อน และผู้ปกครอง

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในส่วนนี้ งานแนะแนวต้องวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ โดยเฉพาะในระดับมัธยม เช่น จัดนิทรรศการแนะแนวเพื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำคู่มือประกอบ ในเรื่องของแผนการเรียนการสอน แนวทางการเรียน การประกอบอาชีพ ให้นักเรียนได้มีความรู้ มีความคิดเป็นของตัวเอง และเข้าใจในเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อด้านวิชาชีพอย่างแท้จริงได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

5.3.2.1 ควรวางแผนนโยบายแก้ไขปัญหาในส่วนของงานแนะแนว ในแต่ละสถานศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกันทั่วทุกภาค เช่น จัดทำคู่มือ ราชการสอน แผนการสอนร่วมกัน จัดทำปฏิทินงานแนะแนว จัดทำวารสารแนวทางการศึกษาต่อเป็นรายเดือน จัดทำเอกสารข่าวสารงานอาชีพด้านกิจกรรมที่ตลาดแรงงานต้องการในปัจจุบันเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน ฯลฯ

5.3.2.2 สนับสนุนโครงการในด้านงบประมาณ เพื่อสถานศึกษาจะได้จัดโครงการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพกิจกรรม เช่น โครงการแนะแนวเคลื่อนที่ โครงการเรียนกิจกรรมไม่ด้อยอย่างที่ท่านคิด โครงการที่สอนน้อง โครงการงานกิจกรรมสัปดาห์ โครงการสัปดาห์กิจกรรมสัมพันธ์ ฯลฯ

5.3.2.3 ปรับปรุงหลักสูตรประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลการเลือกศึกษาต่อ ในสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

5.3.3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ เกี่ยวกับเหตุผลของการเลือกศึกษา ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมศาสตร์ เพื่อจะได้ภาพรวมในการแก้ปัญหาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กฤษณา วงษาสันต์. 2524. “ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กอบพร อินทรกำแหง. 2534. การพัฒนากำลังคนระดับกลางในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 2535 - 2539 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จรูญศรี มาติลโกวิท. 2538. “บทบาทและความสำคัญในระบบการศึกษาไทย”. สารพัฒนาหลักสูตรปีที่ 15 อันดับที่ 123 .
- จารุ ไชยคำ. 2531. เรียนอะไรดีที่สถานศึกษากรมอาชีพศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา.
- จรินทร์ บุญชุ่ม. 2525. “การศึกษาปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532. “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อ สายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชุตีรัตน์ วัชรจรัสกุล. 2523. “การศึกษาค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี”. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ชัยวัฒน์ เกิดผล. 2535. “รายงานกับการพัฒนาสังคม”. ในรวมบทความวิชาการพัฒนาสังคม : ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุผลเบื้องหน้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 แนวคิด และ ปฏิบัติการ กรุงเทพมหานคร : คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์. (อัคราเนา)

ทัศนาศาสตร์. 2538. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530. พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นาวิณ รุ่งรส. 2514. “เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประเภทสหศึกษา ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม และโรงเรียนมัธยมแบบเดิม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บังอร เป็ยมรอด. 2539. “ประโยชน์ของข้อมูล.” วารสารแนะแนว 22 (107) : ตุลาคม – พฤศจิกายน.

ประคอง กรรณสูตร. 2525. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี : บริษัทศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า จำกัด.

ประเชิญ ครูไพศาล. 2537. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. 2534. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : อุมการพิมพ์.

ประมวล เสนาฤทธิ์และคนอื่น ๆ. 2533. “สถิติของผู้สมัครเรียนในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา”. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

ประหยัด สายวิเชียร. 2538. ความรู้เรื่องคหกรรมศาสตร์. เชียงใหม่ : กลางเวียงการพิมพ์.

พานิต มงคล. 2531. ศิลปการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา. นครสวรรค์ : เพลิดเพลินการพิมพ์.

กรมอาชีวศึกษา. 2533. สถิติของผู้สมัครเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา.

พะยอม แก้วกำเนิด, สมนึก บำรุงและผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531. การแนะนำแนวกับการพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.

พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข. 2535. ปฐมเทศศหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : รัตนชัยการพิมพ์.

เมธิ ปิรันธนานนท์. 2530. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ชงยุทธ แฉล้มวงษ์. 2538. “แนวโน้มการอาชีวศึกษาในอนาคต.” วารสารสถาบันพัฒนากรมอาชีวศึกษา. 4 (9) : กันยายน - ธันวาคม.

รัชณี กลางโรจน์และชวดี กาญจนนัชชิตี. 2531. “การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพคหกรรมศาสตร์.” นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. เอกสารการสอนชุดประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์.

รัชนีนารถ มณีพงษ์. 2539. “การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ระเบียบ อรรถ. 2537. “มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

รุ่งทิวา เสาร์สิงห์และทักษิณา เครือหงส์. 2537. “กรณีศึกษาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้เรียนสาขาอาชีพ”. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา. ฉบับที่ 12.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถัดดา สุวรรณรัตน์. 2538. “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ถัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล. 2528. “การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกและไม่เลือกแผน การเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัด โรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดลำปาง.” ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วันเพ็ญ พงษ์เก่า. 2532. “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนการสอนวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในจังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คหกรรมศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีนวล โกมลวนิช. 2523. “บทบาทของคหกรรมศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ”. วารสารกนเศรษฐศาสตร์. 24 มิถุนายน .
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2538. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาคหกรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เชก ทองอุ่น. 2538. “อาชีพศึกษานำคิด.” วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา. 4 (8) : พฤษภาคม - สิงหาคม .
- สมพงษ์ มั่นระวัง. 2531. “การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512.” ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- สมพงษ์ อาภาพันธ์. 2519. “การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมัธยมแบบประสมภาคคะวันออกเฉียงเหนือ.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถ้วสดี สุวรรณอักษร. 2532. ปริศนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้งเฮ้าส์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533. เอกสารการสอนชุดประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์. หน่วย
ที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุจิน วุฒิสถิตชัยกุล. 2530. “เปรียบเทียบวุฒิภาวะทางอาชีพและความต้องการบริการแนะแนว
อาชีพของนักเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ในจังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน.

สุนันท์ ประอมวาลย์. 2530. “ความสนใจในอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน.

เสริมศรี อัครพุดพันธ์. 2531. “เป้าประสงค์ของชีวิตนักศึกษาคณะคหกรรมศาสตร์วิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ เจริญชัย ให้สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2532. อาชีพคหกรรมในปัจจุบันและแนวโน้มใน
อนาคต. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

อมรรัตน์ เจริญชัย. 2533. แนะนำวิชาชีพคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล.

อรอนงค์ แจ่มผล. 2524. “ความสัมพันธ์ระหว่างกันของวุฒิภาวะทางอาชีพความสนใจในอาชีพ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาปีที่ 2 จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรอร ชื่นศิริ. 2510. “การเลือกสาขาวิชาทางอาชีวศึกษาเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชายชั้น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ในพระนคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. 2534. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดยโสธร.” วิทยานิพนธ์คณะศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คหกรรมศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. 2534. รายงานการวิจัยสาเหตุที่นักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่เลือกศึกษาสายวิชาชีพคหกรรมศาสตร์. ปัตตานี : วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี.

Greenleaf, Walter James. 1995. **Occupations and Careers**. New York : McGraw - Hill Book Company, Inc.

Hoppock, Robert. 1967. **Occupational Information**. New York : McGraw - Hill Book Company, Inc.

Myers, Geroge E. 1953. “M. Little and Sarah A Robinso.” **Planing Your Future**. New York : Mcgraw - Hill Book Company, Inc.

Ronald, Guard Crawford. 1997. “Family Characteristics and Choices of Alternative Educational Programs.” **Dissertation Abstracts Interational**. 38 (4) 1770-A.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The seal of Rajabhat Buriram University is a circular emblem. It features a central five-tiered umbrella (parasol) with a crown on top, set against a background of a sunburst. The emblem is surrounded by a decorative border. The text 'ภาคผนวก ก' is centered over the seal.

ภาคผนวก ก

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
3. หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย
4. หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 110/2540

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิภา สามสุวรรณ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนางสาววิภา สามสุวรรณ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.วราพรรณ น้อยสุวรรณ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์
ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ประธานกรรมการสาขาวิชา
รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย กรรมการ
ดร.วราพรรณ น้อยสุวรรณ กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2540

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่เพื่อให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2540

1. นางสาววิภา สามสุวรรณ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชา คหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ" โดยมี อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.วราพรธม น้อยสุวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2540

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 3290

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

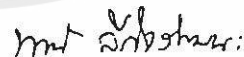
เรียน นางพรลณี ชัยรัตน์

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว วิภา สามสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาชนนบุรี”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3290

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอำนาจ เกาตระกูล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว วิภา สามสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคุณกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
งานบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3290

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓ ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเจียง วงศ์สวัสดิ์สุริยะ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว วิภา สามสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็น ทรัพย์สิน ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3290

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสวาท ตอผล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว วิภา สามสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า งานบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3290

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๘ ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวโสภา เรืองศิริ

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว วิภา สามสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลิกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้ที่ ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า งานบัณฑิตศึกษา ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642 โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 4090

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

13 ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาววิภา สามสุวรรณ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ” ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อ
และคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2540

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถาน
ศึกษาของท่านคณะกรรมการอำนวยการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา (ผศ.ดร.พรรณณี ลีกิจวัฒน์) นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และ ร้องคดีฟ้องร้องสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663;2642

ที่ ศษ 0908/ 034

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

9 มกราคม 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางวณี ปัทมานิช)

นักวิชาการศึกษาระดับ ๖ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ การนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0908/ 0๒๙

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๑ มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช. 1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางวลี ปะชาวาณิช)

นักวิชากรโอบยา รวณ ๗ จักรวาลารพชน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ : 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม หากมีผู้คัดค้าน กรุณาแจ้งมาที่กองมาตรฐานการศึกษา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0908/ 0๕๙

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

9 มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจณี ปัทมาวิษ)

นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 วิทยาลัยการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

ที่ ศธ 0908/ 024

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๑ มกราคม 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางวลี ปะชะวาโย)

นักวิชาจารย์ลพ ระลัม 7 วิทยาลัยการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการสงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดทั้งสิ้น หากมีผู้คัดค้านหรือแจ้งเบาะแส และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 024

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

9 มกราคม 2541

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

ช่วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรณี ปัทมาวิเศษ)

นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 วิทยาลัยการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเพียงการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0908/ 034

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๑ มกราคม 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสำปาง

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมทาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเนติ ชัยวารดิษฐ์)

นักวิชากรมอาชีวศึกษา ระดับ 7 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่รับผิดชอบต่อข้อมูลที่ปรากฏในฉบับนี้ให้คำปรึกษาหรือให้คำปรึกษา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 024

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

9 มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษายานวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(เกษมณี ปะระวาณิช)

นักวิชาการศึกษาระดับ 7 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบรรณาธิการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ก่อคดีใดๆทั้งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 0๓๗

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

9 มกราคม 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววิภา สามสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับปวช.1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ด้านความรู้จักตนเอง ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ และสถานที่ที่จะศึกษาต่อ

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางรณี ปะระวานิช)

ผู้อำนวยการวิทยาลัย ระดับ ๗ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

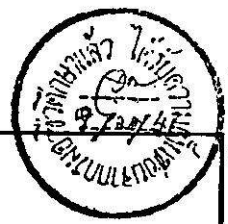
ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357 ต่อ 1608

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 สถานศึกษา และเปรียบเทียบเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อจำแนกตามสาขาวิชา คือ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 8 สถานศึกษา
3. ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ด้าน คือ
 - ด้านความรู้จักตนเอง
 - ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม
 - ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เข้าศึกษาต่อ
4. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทั้งนี้คำตอบของท่านมีความสำคัญต่อผลการวิจัย เพราะผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์
5. คำตอบของท่านถือเป็นความลับ การแปลผลการวิจัย เป็นการวิเคราะห์ผลรวมทั้งหมดข้อมูลที่ได้อาจใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่ราชการของท่านแต่อย่างใด และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือจากท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่าน

1. สาขาวิชาที่ท่านศึกษาอยู่

- สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
- สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
- สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

2. คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3

- 3.00 ขึ้นไป
- 2.50 - 3.00
- ต่ำกว่า 2.50

3. ภูมิลำเนาของท่าน

- ในเขตเทศบาล
- ในเขตสุขาภิบาล
- นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาเกษตรศาสตร์
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ**

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดแล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใด
ช่องหนึ่งตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อที่	เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชา เกษตรกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	นักเรียนเลือกเรียนอาชีพนี้ตาม เพื่อนสนิท		/			

ระดับของความคิดเห็นกำหนดดังนี้

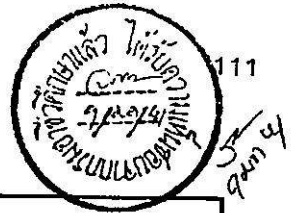
เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกมากที่สุด

เห็นด้วย หมายความว่า เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกมาก

ไม่แน่ใจ หมายความว่า เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกปานกลาง

ไม่เห็นด้วย หมายความว่า เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกน้อย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกน้อยที่สุด

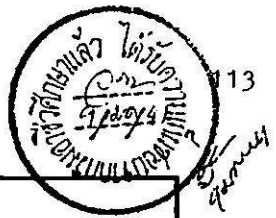
เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาคือสายอาชีพประเภทวิชา คหกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
<u>ด้านความรู้จักตนเอง</u> 1.มีเป้าหมายที่จะประกอบอาชีพตามวิชา ที่เลือกศึกษาคือในอนาคต 2.มีความถนัดในการทำงานตรงตามลักษณะ อาชีพนี้ 3.มีสติปัญญาและความสามารถเหมาะสมที่ จะเรียนวิชาชีพนี้ได้ 4.มีสุขภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเรียน วิชาชีพนี้ 5.มีความตั้งใจที่จะเรียนไปประกอบ วิชาชีพด้านนี้ตามผู้ปกครอง 6.เลือกเรียนเพราะญาติพี่น้องที่สนิท ประกอบอาชีพงานในลักษณะนี้ 7.เลือกเรียนเพราะเห็นว่าวิชาชีพนี้เหมาะสม กับตนเอง					

ความคิดเห็นของนักเรียน

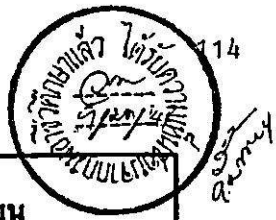
เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชา คหกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ด้านความรู้จักตนเอง</u> 8.มีลักษณะนิสัยเหมาะกับงานอาชีพนี้ 9.เลือกเรียนเพราะคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อย 10.เลือกเรียนเพราะต้องการจะประกอบอาชีพที่ยังไม่มีใครทำในชุมชนที่ตัวเองอยู่ 11.เลือกศึกษาอาชีพนี้ตามความสมัครใจของตนเอง 12.เลือกเรียนเพราะได้รับการชี้แนะจากครูแนะแนว 13.เลือกเรียนเพราะสอบเข้าที่ไหนไม่ได้				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชา คหกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม 14.เป็นอาชีพที่มีรายได้สูง 15.เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถสอบ บรรจุเข้ารับราชการได้ 16.เป็นอาชีพที่ช่วยให้ตนเองมีความก้าวหน้า ในอนาคต 17.เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับชีวิตความเป็น อยู่ในปัจจุบัน 18.เป็นอาชีพที่หางานทำง่าย 19.เป็นอาชีพอิสระสามารถประกอบ กิจการของตนเองได้ 20.เป็นอาชีพที่ทำอยู่กับบ้านได้โดยไม่ต้อง ออกไปทำงานนอกบ้าน 21.มั่นใจว่าอาชีพนี้จะช่วยให้ตนเองมีชีวิต ที่มั่นคงและก้าวหน้าในอนาคต					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

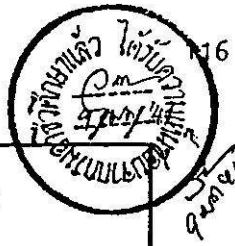

เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาต่อสาขาอาชีพประเภทวิชา คหกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพคหกรรม 22.เป็นอาชีพที่ถึงแม้จะมีทุนน้อยก็สามารถ ประกอบกิจการได้ 23.อาชีพนี้เป็นที่ต้องการของสถาน ประกอบการในท้องถิ่น 24.เป็นอาชีพที่ช่วยให้ได้ทำงานในสถานที่ สะดวกสบาย 25.เป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่ยอมรับใน วงสังคม 26.เป็นอาชีพที่ช่วยให้มีโอกาสได้ติดต่อ สมาคมกับผู้อื่นได้กว้างขวาง 27.เป็นอาชีพที่ทำแล้วให้ความสบายใจ เพราะได้อยู่กับสิ่งสวย ๆ งาม ๆ 28.เป็นอาชีพที่กำลังเป็นที่นิยม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาคณะอาชีวศึกษาประเภทวิชา คหกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่เข้าศึกษา ข้อ 29.สถานศึกษามีชื่อเสียงทางการเรียน การสอนวิชาคหกรรม 30.บ้านอยู่ใกล้สถานศึกษาประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย 31.สถานศึกษามีอาจารย์ที่มีความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับและ เชื่อถือของประชาชน 32.สถานศึกษามีอุปกรณ์การเรียนการสอน ทันสมัย 33.ตัวอย่างจากศิษย์เก่าที่เรียนจบจากสถาน ศึกษาไปแล้วประสบความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพ 34.การแนะนำของสถานศึกษาเป็นสาเหตุ สำคัญให้ตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่การนำไปใช้

เหตุผลของนักเรียนในการเลือก ศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชา คหกรรม	ความคิดเห็นของนักเรียน				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
<u>ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่เข้าศึกษา</u> <u>ข้อ</u> 35.แผนการเรียนวิชาอาชีพนี้ตรงกับลักษณะ งานที่ต้องการทำ. 36.วิชาที่เรียนจบง่ายเพราะเน้นการฝึก ปฏิบัติมากกว่าท่องตำรา 37.วิชาที่เรียนจบหลักสูตรแล้วมีโอกาส เรียนต่อในระดับสูงได้ 38.ความรู้ในระหว่างที่เรียนสามารถนำไป ใช้เป็นอาชีพเสริมได้ 39.สถานศึกษาจัดให้เรียนเมื่อสอบพลาด จากสาขาอื่น 40.สถานศึกษาจัดสถานที่ฝึกงานให้ตาม หลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นางสาววิภา สามสุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2503 ที่อำเภอ เกษสมุข จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาดทรรคมศาสตรบัณฑิต (คศ.บ.) จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลปัจจุบัน) เอกอาหารและโภชนาการ เมื่อปีการศึกษา 2526 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกอาหารและโภชนาการ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ เมื่อปี พ.ศ. 2524

ปี พ.ศ. 2527 – 2528 ได้เข้าทำงานในตำแหน่งนักโภชนาการ โรงพยาบาลสมิติเวช

ปี พ.ศ. 2529 เข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 สังกัด กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้